

از «الف» تا «ی» دنیای مالی دیجیتالی شده

فرهنگ و ارزشهای فین تک

آزاده حیدری | زهرادرستگار

رینر آلت | استفان هوخ

نسخه نمونه

برای دانلود نسخه کامل به وبسایت فروشگاه
انتشارات راه پرداخت مراجعه کنید.

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

The mark of
responsible forestry
FSC® C009732

سرشناسه: آلت، رینر، ۱۹۶۴-م. Alt, Rainer, ۱۹۶۴-

عنوان: فرهنگ واژه‌های فین‌تک؛

نویسنده: رینر آلت، استفان هوخ

ترجمه: آزاده حیدری، زهرا درستکار

مشخصات نشر: تهران: راه پرداخت، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۳۱۷ ص.؛ مصور.؛ ۵/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۲-۹۷-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: Fintech - lexikon

یادداشت: کتاب حاضر از متن انگلیسی اثر با عنوان "Fintech dictionary: terminology for the digitalized financial world, 2022." به فارسی برگردان شده است.

یادداشت: بالای عنوان: از "الف" تا "ی" دنیای مالی دیجیتالی شده.

یادداشت: از "الف" تا "ی" دنیای مالی دیجیتالی شده.

عنوان دیگر: موضوع: خدمات مالی - تکنولوژی اطلاعات - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی - Financial services industry - Information technology Dictionaries - English

موضوع: خدمات مالی - تکنولوژی اطلاعات - واژه‌نامه‌ها - فارسی - Financial services industry - Information technology - Dictionaries - Persian

موضوع: فارسی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی - Persian language - Dictionaries - English

موضوع: زبان انگلیسی - واژه‌نامه‌ها - فارسی - English language - Dictionaries Persian

شناسه افزوده: هوخ، اشتفان، ۱۹۷۶-م.

شناسه افزوده: Huch, Stefan, ۱۹۷۶-

شناسه افزوده: حیدری، آزاده، ۱۳۷۰-، مترجم

شناسه افزوده: درستکار سیانی، زهرا، ۱۳۷۶-، مترجم

رده بندی کنگره: HG۱۷۳/۵

رده بندی دیویی: ۳۳۲/۰۲۸۵

شماره کتابشناسی ملی: ۹۶۲۹۲۰۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

از «الف» تا «ی» دنیای مالی دیجیتال شده

فرهنگ و ارزش‌های فین‌تک

آزاده حیدری | زهرادرستگار

رینر آلت | استفان هوخ

بانک صادرات ایران

عنوان: فرهنگ واژه‌های فین تک

ناشر: راه پرداخت

نویسنده: رینرآلت، استفان هوخ

مترجمان: آزاده حیدری، زهرا درستکار

ویراستار علمی: مینا والی

ویراستار ادبی: سمیرا امیری

بازبینی نهایی متن: رضا قربانی

صفحه‌آرا: علیرضا کیوان، حمید ابراهیمی

طراحی: محمد قربانی

ناظر چاپ: قادر شهبازی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۲-۹۷-۲

تلفن: ۰۲۱-۴۴۴۳۹۶۶

دورنگار: ۸۹۷۸۴۹۰۲

ایمیل: publisher@way2pay.press

وبسایت: way2pay.press

لیتوگرافی: هنراشکان

چاپ و صحافی: واژه

همه حقوق چاپ و نشر این اثر برای «انتشارات راه پرداخت» محفوظ است. هرگونه تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شکل و شیوه (چاپی، صوتی، ویدئویی، دیجیتال و ...) بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

فروشگاه انتشارات راه پرداخت نشانی: تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان لاله غربی، روبه‌روی پاساژ سمرقند، خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸

@way2paypress

Way2Pay.press

@way2paypress

الف	۱۲
ب	۱۵
پ	۱۷
ت	۱۹
ج، چ	۲۱
ح، خ	۲۲
د، ذ	۲۳
ر، ز	۲۵
س	۲۶
ش	۲۸
ص، ض، ط	۲۹
ع، غ	۳۰
ف، ق	۳۱
ک، گ	۳۲
ل، م	۳۴
ن	۳۶
و	۳۷
ه	۳۸
ی	۳۹

[یادداشت حامی]

محسن سیفی، مدیرعامل بانک صادرات ایران

مطلوبیت مشتری؛ اساس تحول دیجیتال

مراحل تکوین و کسب موفقیت در تحقق اهداف بانکداری دیجیتال تا خلق نئوبانک‌ها که نسل چهارم بانکداری دنیای امروز را شکل داده‌اند، از بازتولید برخی نیازها و بازتعریف برخی اهداف نتیجه شده‌اند که از آن جمله می‌توان به فرایندها، مشتریان، محصولات، مکان، ترویج و قیمت با بهای تمام‌شده اشاره کرد. توجه کافی به اصلاح و بهبود فرایندها برای بالا بردن توان رقابت، دریافت و تحلیل دقیق داده‌های مشتریان و ارائه خدمات مبتنی بر نیازهای مشتریان، گسترش بانکداری باز و فین‌تک‌ها و توسعه افقی در صنعت بانکداری، کاهش هزینه‌های عملیاتی بانک‌های دیجیتال با استفاده گسترده از فناوری، رشد روزافزون ارائه خدمات به افراد بدون حساب بانکی، اولویت در چابک‌سازی و انعطاف‌پذیری روش‌ها و اهمیت دادن به تغییر و اصلاح فرهنگ سازمانی در روش‌های نوین بانکداری دیجیتال در نهایت هدف و مقصودی در قالب پایداری و افزایش سهم از بازار را برای بانک‌ها ترسیم می‌کند.

تحول دیجیتال، مفهوم متداولی که امروز گستره وسیعی از اهداف کلان دولت الکترونیک را در خود دارد، بی‌شک با اولویت تغییر پارادایم و ذهنیت کارکنان سازمان‌های بزرگ جامعه برای ارائه خدمات مبتنی بر نیازهای مشتریان و مخاطبان و تسهیل استفاده از ابزارهای بانکداری دیجیتال همراه است، نه با درگیر شدن افراطی در پیچیدگی فناوری اطلاعات.

به عبارت بهتر، قرار نیست سازمان‌ها و مخاطبان دچار دیجیتال‌زدگی افراطی شوند، بلکه هدف تسهیل ارتباط با مشتری و ایجاد امنیت روانی از دریافت یک خدمت سالم، دقیق، سریع و امن است.

آنچه امروزه نسل چهارم بانکداری به دنبال آن است، سپردن قواعد بازی بانکداری خرد بدون واسطه در یک زیست‌بوم غیرحضوری به خود مشتریان است که عملاً قدرت خرید و مطلوبیت، تصمیم‌گیری مشتری برای استفاده از سطوح مختلف خدمات بانک را رقم خواهد زد. این روش در مسیر تحول خود برای سرعت بخشیدن به امور مشتریان حقوقی و بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی، نمونه‌ای همچون بانکداری باز را پدید آورده است.

بانک‌ها حتی اگر در برخی جوامع به دلیل محدودیت‌های امنیتی و حفاظت از امنیت‌داری‌های مشتریان، ذی‌نفعان و سپرده‌گذاران خود، نتوانند دسترسی بی‌قیدوشرطی به ابزارهای نوین از جمله فین‌تک‌ها و استارت‌آپ‌ها بدهند، ناگزیر به دراختیار گرفتن تکنیک‌های جدید در تأمین مالی و شیوه‌های نوین پرداخت با خلق نیازها و مطلوبیت‌های جدید متناسب با زندگی پرشتاب امروزی هستند.

فناوری مالی، به‌ویژه در بخش صنعت پرداخت که تا همین سال‌های اخیر در انحصار و بخش جدایی‌ناپذیر ارکان بانک‌ها بود، امروز با ارائه فناوری‌های نوین و خدمات مالی و پرداخت به رقیبی جدی برای بانک‌ها تبدیل شده است. فین‌تک‌ها عملاً شرکت‌هایی هستند که فناوری و نرم‌افزارهای نوین برای خدمات بانکی و مالی مبتنی بر نیازهای

جامعه را در فضای پرسرعت تحول دیجیتال فراهم می‌کنند. در این میان ماهیت خدمات بانکی توسط فین‌تک‌ها به‌ویژه دسترسی سریع‌تر به ابزارهای پرداخت در تلفن همراه هوشمند، انقلاب بزرگی در تسهیل نقل و انتقال سریع وجوه و پرداخت‌های عمومی و خرد مردم در عصر حاضر است که در تلفیق با هوش مصنوعی باید منتظر جلوه‌های جدیدی از آن در آینده نزدیک نیز باشیم.

فین‌تک‌ها در عصر داده‌ها، رقابتی جدی در صنعت پرداخت هستند و بیش از آنکه بانک‌ها با هم به رقابت بپردازند، اکوسیستم‌های نوین پرداخت با هم رقابت می‌کنند و در این میان چشم‌انداز صنعت بانکداری نیز با تغییراتی محتوم همراه خواهد بود. حوزه‌هایی نظیر بانکداری، مالی، ارزهای دیجیتال، انواع خدمات پرداخت و به‌ویژه پرداخت تسهیلات از جمله مهم‌ترین زمینه‌های فعالیت فین‌تک‌ها هستند که با تولید خدمات نوآورانه و به‌صرفه، ضمن پاسخ‌گویی سریع‌تر، جذابیت بیشتری در تجربه مشتری فراهم می‌کنند، از این رو بانک‌ها مجبور به اتخاذ شیوه‌های نوینی در مدل‌های کسب و کار خود خواهند شد.

دو مسیر اصلاح ساختارهای مالی و استفاده از به‌روزترین فناوری‌های اطلاعاتی در حوزه پرداخت، راه‌های رسیدن به موفقیت هستند و صدا البته گنجینه «داده مشتریان» در بانک‌ها که به‌نوعی مهم‌ترین سرمایه ارزشمند آنها به حساب می‌آید، فرصتی مهم برای حفظ و اقتدار عمل بانک‌ها در حفظ اسرار و دارایی مشتریان در فضای کسب و کار و پرداخت‌های غیرحضور است.

پاسداری از داده‌های مشتریان در بانک‌ها که در نهایت با استفاده از هوش مصنوعی و تحلیل داده‌ها به ارائه خدمات و راه‌حل‌های بهتری به مشتریان منجر می‌شود، همچنان یک دژ امن باقی می‌ماند، اما در مسیر مطلوبیت حداکثری مشتری، ناگزیر به استفاده از فکرهای نوین تولیدشده در قالب لندتک‌ها و بانک‌تک‌ها هستیم. مسیر تحول دیجیتال و نئوبانک‌ها به‌عنوان بخش قابل توجهی از کارکرد بانک‌تک‌ها در صنعت بانکداری و پرداخت امروزه به میان مردم راه یافته است. برخی از شرکت‌ها نیز خدمات پرداخت وام را در خارج از چهارچوب مقررات پولی و بانکی و حتی در قالب شرکت‌های تولیدکننده کالا ارائه می‌دهند و پاسخ‌گوی بخشی از تقاضای جامعه هستند. این شرکت‌ها بسته به میزان اعتماد عمومی جایگاه انکارناپذیری یافته‌اند.

علوم و فنون جدید همواره با خود فرهنگ و واژه‌های جدیدی به همراه دارند و ضرورت دارد مفاهیم جدید واژگانی و تعابیر دقیق این علوم به نحو شایسته‌ای در اختیار فعالان و مشتاقان این صنعت قرار گیرد.

بانک صادرات ایران در همین راستا حمایت از ترجمه، تألیف و انتشار کتب مرتبط با فناوری‌های نوین را دستورکار خود قرار داده و حالا به انتشار اثر جدید مجموعه انتشارات راه پرداخت تحت عنوان «فرهنگ واژه‌های فین‌تک» کمک کرده تا از این رهگذر بتواند گام مؤثری در توسعه فرهنگ دیجیتال در نظام بانکی بردارد.

[معرفی حامی]

بانک صادرات ایران در آغاز دهه پرتب و تاب ۱۳۳۰ با هدف ارائه خدمات نوین و ایجاد شبکه یکپارچه بانکداری در کشور و جلب اعتماد مردم و جمع آوری وجوه خرد و پس اندازهای خانگی و همچنین سرمایه گذاری در فعالیت های اقتصادی وارد عرصه بانکداری کشور شد و در کمتر از ۱۰ سال با نوآوری در خدمات، نخستین شعبه خارجی خود و ایران را در هامبورگ آلمان افتتاح کرد. حساب «پس انداز در گردش» این بانک خدمتی بی بدیل در ایجاد شبکه ای واحد از خدمات بانکی را در آن روزگار در ایران و جهان برای مشتریانش فراهم کرد و در دهه های بعد برای سایر رقبا الگو بود. بانک صادرات از روزهای ملی شدن این بانک خصوصی تا دوران دفاع مقدس، بازگشت دوباره به تابلو معاملات بازار بورس تهران و تا به امروز با جلب اعتماد حداقل نیمی از مردم ایران، همچنان بازوی عملیاتی دولت در تأمین مالی زیرساخت ها در عرصه تولید، صنعت، خدمات و بازرگانی است تا جایی که امروز مانده تسهیلات پرداختی این بانک با بیش از ۵۲۰ همت، منشأ خدماتی بزرگ در کشور است و البته به شهادت آمار عملکرد، از مسئولیت های اجتماعی خود نیز در دستگیری از مردم شریف اقصی نقاط کشور، غافل نبوده و در سال ۱۴۰۳ با کوله باری از ۷۲ سال تجربه، می رود تا با همت مردان و زنان کارآموده خود، طرحی نو در سپهر اقتصادی کشور درآورد.

بانک صادرات ایران در دوره مدیریت جدید با پیگیری فرایند افزایش سرمایه از محل صرف سهام با سلب حق تقدم با ۲۳ درصد افزایش در مرحله اول و مازاد تجدید ارزیابی دارایی های ثابت به میزان ۴۵۷ درصد در مرحله دوم، تحقق افزایش سرمایه تا ۱۲۰۰ هزار میلیارد ریال را در دستور کار داشته که اصلاح ساختار مالی، بهبود سرمایه نظارتی و نقدینگی، بهبود کفایت سرمایه و کمک به سودآوری بیشتر در تسهیلات و تعهدات از مهم ترین نتایج مورد انتظار

این روند است.

عملیاتی کردن طرح آمایش شعب و حرکت منسجم‌تر به سوی بانکداری دیجیتال با ارائه سامانه بانکداری دیجیتال «سپینو»، ارتقای سهم بازار «چکنو» (نخستین چک امن دیجیتال نظام بانکی) در میان ابزارهای پرداخت، راه‌اندازی سامانه توثیق الکترونیک دارایی «ست» که در جشنواره دکتر نوربخش در دهمین همایش نظام‌های پرداخت بانک مرکزی، رتبه اول را کسب کرد و همچنین راه‌اندازی «برات» و «سفته» الکترونیک، برخی از دستاوردهای این بانک در حوزه فناوری اطلاعات و حرکت به سوی تحول دیجیتال بوده است.

حمایت و پشتیبانی از احداث زیرساخت‌های کلان، بخش‌های مختلف صنعتی و تولیدی، بازرگانی و خدمات و همچنین کمک به ارتقای وضعیت اقتصادی اقشار مختلف جامعه در بخش بانکداری خرد، مأموریت اصلی بانک صادرات ایران است که در مسیر تبدیل شدن به بزرگ‌ترین بانک کشور از نظر سرمایه و دارایی، افقی وسیع از تحولات در بانکداری از جمله بانکداری دیجیتال و تسهیل خدمات به مردم و مشتریان را با رعایت امنیت و سهولت در قالب شعار همیشگی «بانک صادرات ایران در خدمت مردم» دنبال می‌کند.

امروز بانک صادرات ایران نعمتی ارزشمند است که با همت سرمایه‌های انسانی توانمند و متعهد در جای جای کشور پهناور ایران از اقیانوس اطلس تا آسیای میانه و خلیج همیشگی فارس و دریای عمان توانسته است اهداف متعالی خود برای حضور مؤثر و سازنده را تثبیت کند و به دنبال آن است با استفاده از تمامی ظرفیت‌های داخلی و خارجی خود و با تکیه بر اصول حرفه‌ای در صنعت بانکداری و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، جایگاهی ویژه کسب کند.

بخش
فارسی
نام
انگلیسی

الف

اتحاد سازمانی اتریوم	آپتاوت	Opt-Out
Enterprise Ethereum Alliance (EEA)	آپتا این	Opt-In
Ether	آپتا این دومرحله ای	Double Opt-In
Ethereum	آتری	R3
Ethereum Classic	آراس ای	RSA
Atomic Swap	آزمایش جمعی	Crowdtesting
Desktop Automation	آفچین / آنچین	Off/On-Chain
اتوماسیون دسکتاپ رباتیک	آلت کوین	Altcoin
Robotic Desktop Automation (RDA)	آندربانک	Underbanked
Process Automation	آنلاین به آفلاین	Online-to-Offline (O2O)
اتوماسیون فرایند	آوه	Aave
اتوماسیون فرایند رباتیک	آیوتا	Internet of Things Iota (IOTA)
Robotic Process Automation (RPA)	ابتکار پرداخت اروپا	European Payments Initiative (EPI)
Proof-of-Authority (PoA)	آبر همتا	Super Peer
Proof-of-Impotence (PoI)	اپ استور	App Store
Zero-Knowledge Proof (ZKP)	اپلیکیشن	Application (App)
Proof-of-Reserve (PoR)	اپلیکیشن غیرمتمرکز	
Proof-of-Elapsed Time (PoET)	Decentralized Application (DApp)	
Proof-of-Stake (PoS)	اتاق پایایی الکترونیکی	
اثبات سهام نیابتی	Automated Clearing House (ACH)	
Delegated Proof-of-Stake (DPoS)		

ارائه‌دهنده شخص ثالث	Proof-of-Burn (PoB)	اثبات سوزاندن
Third-Party Provider (TPP)	Proof-of-Capacity (PoC)	اثبات ظرفیت
ارتباطات میدان نزدیک	Proof-of-Activity (PoA)	اثبات فعالیت
Near Field Communication (NFC)	Proof-of-Work (PoW)	اثبات کار
Alternative Currency	Proof-of-Concept (PoC)	اثبات مفهوم
Digital Currency	Network Effect	اثر شبکه‌ای
ارز دیجیتال بانک‌های مرکزی	Consensus	اجماع
Central Banks Digital Currency (CBDC)	Authentication	احراز هویت
Fiat Currency / Fiat Money		احراز هویت دانش‌بنیان
ارز فیات / پول فیات	Knowledge-Based Authentication (KBA)	
Virtual Currency		احراز هویت دو مرحله‌ای
ارز مجازی	Two-Factor Authentication (2FA)	
Net Present Value (NPV)		احراز هویت قوی مشتری
ارزش خالص فعلی	Strong Customer Authentication (SCA)	
Electronic Value Creation	Know Your Customer (KYC)	احراز هویت مشتری
ارزش آفرینی الکترونیکی	Video Authentication	احراز هویت ویدیویی
اسپک / شرکت با هدف ویژه تملک	Single Sign-On (SSO)	احراز هویت یکپارچه
Special Purpose Acquisition Company (SPAC)		ارائه‌دهنده پذیرش فنی
Startup	Technical Acceptance Provider (TAP)	
استارت‌آپ		ارائه‌دهنده خدمات شبکه
Corporate Startup	Network Service Provider (NSP)	
استارت‌آپ شرکتی		ارائه‌دهنده خدمات مالی
Lean Startup	Financial Service Provider (FSP)	
استارت‌آپ ناب / لین استارت‌آپ		ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت شخص ثالث
استاندارد ارتباطات اینترنتی بانکداری الکترونیکی	Third-Party Payment Service Providers	
Electronic Banking Internet Communication Standard (EBICS)		ارائه‌دهنده خدمات پرداخت
استاندارد رمزگذاری پیشرفته	Payment Service Provider (PSP)	
Advanced Encryption Standard (AES)	Token Service Provider (TSP)	ارائه‌دهنده خدمات توکن
Mining Pool		ارائه‌دهنده خدمات شروع پرداخت
استخر ماینینگ / استخر استخراج	Payment Initiation Service Provider (PISP)	
Liquidity Pool		ارائه‌دهنده خدمات اطلاعات حساب
استخر نقدینگی	Account Information Service Provider (AISP)	
Lending Pool		
استخر وام		
استخراج، تبدیل، بارگذاری		
Extract, Transform, Load (ETL)		
Chargeback		
استرداد وجه		
Stellar		
استلار		
Stable Coin		
استیبل کوین		
Staking Coin		
استیکینگ کوین		
Staking		
استیکینگ یا سهام‌گذاری		

European Central Bank (ECB) بانک مرکزی اروپا

Direct Bank بانک مستقیم

Smartphone Bank بانک تلفن هوشمند

Banking 2.0 بانکداری ۲٫۰

Community Banking بانکداری محلی

Social Banking بانکداری اجتماعی

Banking of Things (BoT) بانکداری اشیاء

بانکداری الکترونیکی

Electronic Banking (e-Banking)

بانکداری الگوریتمی / بانکداری الگو

Algorithmic Banking / Algo Banking

Online Banking بانکداری اینترنتی

Open Banking بانکداری باز

Banking-as-a-Service بانکداری به عنوان سرویس

Platform Banking بانکداری پلتفرمی

Digital Banking بانکداری دیجیتال

API Banking بانکداری مبتنی بر API

Mobile Banking بانکداری موبایلی

Binance Coin بایننس کوین

Unbanked بدون بانک (افراد بدون بانک)

Bot بات

Electronic Market (e-Market) بازار الکترونیکی

Prediction Market بازار پیش بینی

بازارساز خودکار

Automated Market Maker (AMM)

بازگشت هزینه توسعه محصول

Return on Product Development Expense (RoPDE)

باز یابی فاجعه به عنوان سرویس

Disaster Recovery-as-a-Service (DRaaS)

Walled Garden باغ دیوارکشی شده

BaFin بافین

Enterprise Blockchain بلاکچین سازمانی

Bank Informatics بانک انفورماتیک

Bank-as-a-Service بانک به عنوان سرویس

بانک پذیرنده / پذیرنده

Acquiring Bank / Acquirer

Transaction Bank بانک تراکنشی

Challenger Bank بانک چالشگر

Zombie Bank بانک زامبی

Crypto Bank بانک کریپتو

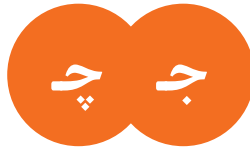

Mobile Payment (m-Payment)	پرداخت موبایلی	Block Reward	پاداش بلوک
	پرداخت الکترونیکی	Crowdrewarding	پاداش جمعی
Electronic Payments (e-Payments)		Para-Chain	پاراچین
	پرداخت انتقال اعتبار آنی	Point of Sale (PoS)	پایانه فروش
Real-Time Credit Transfer Payments (RTP)		Underwriting	پذیره‌نویسی
Cross-Border Payment	پرداخت برون مرزی	Proptech	پراپ‌تک
Peer-to-Peer Payments	پرداخت همتا به همتا	Privacy Coin	پرایوسی کوین
Real-Time Processing	پردازش آنی	Remote Payment	پرداخت از راه دور
	پردازش تراکنش آنلاین	One-Click Checkout	پرداخت با یک کلیک
Online Transaction Processing (OLTP)			پرداخت به میزان استفاده
	پردازش درخواست‌های موبایلی	Pay-as-You-Use (PAYU)	
Mobile Claims Processing			پرداخت به میزان استفاده از خودرو
Batch Processing	پردازش دسته‌ای	Pay-as-You-Drive (PAYD)	
	پردازش زبان طبیعی	Micropayment	پرداخت خرد
Natural Language Processing (NLP)		Digital Payment	پرداخت دیجیتال
Dark Processing	پردازش غیرشفاف		پرداخت شبکه‌های اجتماعی
	پردازش مستقیم	Social Media Payment	
Straight Through Processing (STP)		Instant Payment	پرداخت فوری
Processor	پردازنده		پرداخت ماشین به ماشین
Permanode	پرمانود	Machine-to-Machine Payment (M2M Payment)	

Digital Platform	پلتفرم دیجیتال	پروپوزال بهبود بیت کوین
Alternative Trading Platform (ATP)	پلتفرم معاملات جایگزین	Bitcoin Improvement Proposal (BIP)
Trading Platform	پلتفرم معاملاتی	Protocol
Electronic Money (e-Money / e-Cash / e-Money)	پول الکترونیکی	Crowdsupporting
Money Laundering	پول شویی	Paxos Standard
Polkadot	پولکادات	Platform
Payment Initiation Message (PAIN)	پیام شروع پرداخت	Banking Platform
Paytech	پی تک	پلتفرم به عنوان سرویس
PIN on Glass	پین آن گلیس	Platform-as-a-Service (PaaS)
Two-Way Peg	پیوند دوطرفه	پلتفرم تک معامله گر
		Single Dealer Platform (SDP)
		پلتفرم چند معامله گر
		Multi-dealer Platform (MDP)
		پلتفرم چندوجهی
		Multi-sided Platform (MSP)

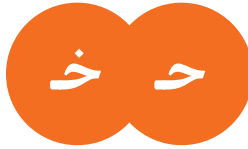

تبادل اطلاعات مالی	Data Innovation Board (DIB)	تابلوی نوآوری داده
Financial Information Exchange (FIX)		تارگت / سامانه تسویه ناخالص آنی خودکار اتحادیه اروپا
Electronic Data Exchange		تبادل الکترونیکی داده‌ها
Theta		تتا
Tether		تتر
		تجارت الکترونیکی
Electronic Commerce (e-Commerce)		
Messaging Commerce		تجارت پیامی
Digital Commerce		تجارت دیجیتال
User Experience (UX)		تجربه کاربری
Customer Experience		تجربه مشتری
Collaborative Experiences		تجربیات مشارکتی
Business Analytics		تحلیل کسب‌وکار
Data Aggregation		تجمیع داده
Aggregator		تجمیع‌کننده
		تحقیق آنلاین، خرید حضوری
Research Online, Purchase Offline (RePo)		
Sentiment Analysis		تحلیل احساسات
		تحمل خطای بیزانس عملی
Practical Byzantine Fault Tolerance (PBFT)		
	Trans-European Automated RealTime Gross Settlement System (TARGET)	تامبلر
	Tumbler	تأمین مالی جمعی
	Crowdfunding	تأمین مالی جمعی خیرخواهانه
	Charity Crowdfunding	تأیید هویت الکترونیکی
	Electronic Identity Verification (eIDV)	
	Mortgage Financing	تأمین مالی از طریق وام مسکن
	Microfinance/Microfinancing	تأمین مالی خرد
	Supply Chain Finance	تأمین مالی زنجیره تأمین
		تأمین مالی سرمایه‌گذاری خطرپذیر
	Venture Capital Financing	
	First-Stage Financing	تأمین مالی مرحله اول
	Early Stage Financing	تأمین مالی مرحله اولیه
	Third Stage Financing	تأمین مالی مرحله سوم
	Identity Verification	تأیید هویت
	Foreign Exchange (FX)	تبادل ارز خارجی

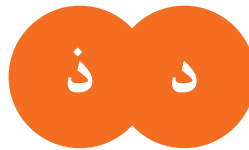
Chatbot چت بات
 Iterative چرخشی
 Framework چهارچوب
 Blockchain Framework چهارچوب بلاکچین
 چهارچوب چابک مقیاس پذیر
 Scaled Agile Framework (SAFe) چهارچوب دفترکل توزیع شده
 Distributed Ledger Framework
 Face to Face (F2F) چهره به چهره
 Chainlink چین لینک

Magic جادو
 Bounty جایزه
 Cybercrime جرائم سایبری
 Critical Mass جرم بحرانی
 Flow of Information جریان اطلاعات
 Transaction Flow جریان تراکنش
 Flow of Fees جریان کارمزد
 Fundraising جمع آوری کمک های مالی
 Crowdsourcing جمع سپاری
 Crowd جمعیت
 Agility چابک

Data-Driven Services	خدمات داده‌محور
	خدمات شروع پرداخت
Payment Initiation Service (PIS)	
Location-Based Service (LBS)	خدمات مبتنی بر مکان
Smart Service	خدمات هوشمند
Service	خدمت
Wisdom of Crowds (WoC)	خرید جمعی
	خروجی خرج نشده تراکنش
Unspent Transaction Output (UTXO)	
Curated Shopping	خرید برگزیده
Venture	خطرپذیر
Digital Value Creation	خلق ارزش دیجیتال
Self-Advisory	خود مشاوره
Automated Teller Machine (ATM)	خودپرداز
	خدمات اطلاعات حساب
Account Information Service (AIS)	

Governance	حاکمیت
Internet Bubble	حباب اینترنت
New Economy Bubble	حباب اقتصاد جدید
Dot-com Bubble	حباب دات کام
	حداقل محصول قابل عرضه
Minimum Viable Product (MVP)	
Credit Auction	حراج اعتباری
Sweet Equity	حق سهام در ازای کار
AI Application Areas	حوزه‌های کاربردی هوش مصنوعی
Value-Added Service (VAS)	خدمات ارزش افزوده
Payment Service	خدمات پرداخت
	خدمات پرداخت فوری
Immediate Payment Service (IMPS)	
	خدمات تراکنش مالی
Financial Transaction Services (FinTS)	
Mobility Services	خدمات جابه‌جایی

On-Premise	درون سازمانی	Social Data	داده اجتماعی
Insourcing	درون سپاری	Open Data	داده باز
	دسترسی به حساب	Small Data	داده خرد
Access-to-Account (XSTA, XS2A)		Digital Asset	دارایی دیجیتال
	دسترسی مستقیم به بازار	Crypto Asset	دارایی کریپتو
Direct Market Access (DMA)		Darknet	دارکنت یا وب تاریک
Rebundling	دسته‌بندی مجدد	Kodak Trap	دام کداک
	دستورالعمل بازارهای ابزارهای مالی	Dai	دای
Markets in Financial Instruments Directive (MiFID)		Drop	دراپ
E-Money Directive (EMD)	دستورالعمل پول الکترونیکی	Degree of Digitalization	درجه دیجیتالی سازی
Personal Assistant	دستیار شخصی	Merkle Tree	درخت مرکل
	دستیار شخصی دیجیتال	Hash Tree	درخت هش
Digital Personal Assistant (DPA)		Online Credit Application	درخواست اعتبار اینترنتی
	دستیار شخصی هوشمند	Gateway	درگاه
Intelligent Personal Assistant (IPA)		Global Gateway	درگاه جهانی
Digital Voice Assistance (DVA)	دستیار صوتی دیجیتال	Fiat Gateway	درگاه فیات
Virtual Assistant	دستیار مجازی	Crypto Valley	دره کریپتو
	دستیار مجازی هوشمند	Gatekeeper	دروازه بان
Intelligent Virtual Assistant (IVA)		Intrachain	درون زنجیره‌ای
Dash	دش	InCar	درون خودرویی

Encryption	رمزگذاری	رابط برنامه نویسی کاربردی
Symmetric Encryption	رمزگذاری متقارن	Application Programming Interface (API)
Robot	ربات	رابط کاربر گرافیکی
Robotics	رباتیک	رابط کامپیوتری بانکداری خانگی
Video ID Procedure	روش شناسایی ویدیویی	Home Banking Computer Interface (HBCI)
Roll-Out	رونمایی	Launch
Token Generating Event (TGE)	رویداد تولید توکن	راه اندازی
Data-Driven Approach	رویکرد داده محور	راهبری زیست محیطی، اجتماعی و حکومتی
Ripple	ریپل	Environment, Social and Governance (ESG)
Crowdrisk	ریسک جمعی	Cloud Computing
Cyber Risk	ریسک سایبری	رایانش ابری
Domain Specific Language (DSL)	زبان خاص دامنه	Distributed Computing
Digital Master	زبدگان دیجیتال	Cognitive Computing
Mainchain	زنجیره اصلی / زنجیره مادر	Pervasive Computing
Rootchain	زنجیره پایه	رایانش فراگیر
Relay Chain	زنجیره رله	Edge Computing
Sub-chain	زنجیره فرعی	رایانش لبه ای
	زیرساخت به عنوان سرویس	Ubiquitous Computing
Infrastructure-as-a-Service (IaaS)		رایانش همه جا حاضر
Zerocoin	زیروکوین	Wrapped Ether (WETH)
ZCash	زی کش	رپد اتر
		Wrapped Bitcoin (WBTC)
		رپد بیت کوین
		Regtech
		رگ تک
		Cryptocurrency
		رمزارز
		One-Time Password (OTP)
		رمز یک بار مصرف
		Asymmetric Encryption
		رمزگذاری نامتقارن
		Cryptography
		رمزنگاری

Crowdfunding	سرمایه‌گذاری جمعی	Data Structure	ساختار داده
Venture Capital (VC)	سرمایه‌گذاری خطرپذیر	Disruption	ساختارشکنی
Goal-Based Investment	سرمایه‌گذاری مبتنی بر هدف	Artifact	ساختگی
Escrow Service	سرویس امانی		سازمان بین‌المللی استانداردسازی (ایزو)
Mixing Service	سرویس ترکیبی	International Organization for Standardization (ISO)	
Web Service	سرویس وب	Agile Organization	سازمان چابک
Series A	سری A	Retained Organization (RO)	سازمان حفاظت شده
Series B	سری B		سازمان خودگردان غیرمتمرکز
Series C	سری C	Decentralized Autonomous Organization (DAO)	
Series D	سری D	Soft Fork	سافت فورک
Series E/F	سری E/F	Salting	سالتینگ
Call Level	سطح تماس	Solidity	سالیدیتی
Mass Customization (MC)	سفارشی‌سازی انبوه		سامانه شناسایی با امواج رادیویی
Customer Journey (CJ)	سفر مشتری	Radio Frequency Identification (RFID)	
Electronic Health (e-Health)	سلامت الکترونیکی	Sidechain	سایدچین یا زنجیره جانبی
Financial Wellness	سلامت مالی	Venture Capitalist	سرمایه‌گذار خطرپذیر

شماره شناسایی بانک	شاخص کلیدی عملکرد
Bank Identification Number (BLN)	Key Performance Indicator (KPI)
شماره شناسایی بین‌المللی اوراق بهادار / شماره ISIN	Sharding شاردینگ
International Securities Identification Number (ISIN)	Blockchain Sharding شاردینگ بلاکچین
شماره شناسایی بین‌المللی توکن	Lightning Network شبکه لایتنینگ
International Token Identification Number (ITIN)	Business Network شبکه کسب‌وکار
شماره شناسایی صادرکننده	Dark Pool شبکه معاملاتی غیرشفاف یا استخر سیاه
Issuer Identification Number (IIN)	شبکه معماری صنعت بانکداری
شماره شناسایی ملی اوراق بهادار	Banking Industry Architecture Network (BIAN)
National Securities Identifying Number (NSIN)	شبکه نرم‌افزار محور
شماره حساب اصلی / شماره کارت	Software-Defined Networking (SDN)
Primary Account Number (PAN)/ Payment Card Number	Host Card Emulation (HCE) شبیه‌ساز کارت بانکی
Financial Inclusion شمول مالی	Accelerator شتاب‌دهنده
شناساگر یکتواخت منبع	Trusted Third Party (TTP) شخص ثالث قابل اعتماد
Unified Resource Identifier (URI)	Personalization شخصی‌سازی
شناسه جهانی ابزار مالی	Big Tech شرکت‌های بزرگ فناوری
Financial Instrument Global Identifier (FIGI)	شرکت‌های کوچک و متوسط
Decentralized Identifier (DID) شناسه غیرمتمرکز	Small and Medium-Sized Enterprise (SME)
Unique Identifier (UID) شناسه منحصر به فرد	شماره حساب بانکی بین‌المللی
شیوه‌نامه پرداخت بین‌المللی	International Bank Account Number (IBAN)
International Payment Instruction (IPI)	شماره حساب بانکی پایه
	Basic Bank Account Number (BBAN)
	شماره شناسایی اوراق بهادار
	Securities Identification Number (WKN)

ص د ط

Industry 4.0 (I4.0) صنعت ۴٫۰
صنعت کارت‌های پرداخت
Payment Card Industry (PCI)
Electronic Bill (e-Bill) صورت‌حساب الکترونیکی
Anti-Money Laundering (AML) ضد پول شویی
Crowdslapping ضربت جمعی
طرح پیام صنعت مالی جهانی / یونی فای
Universal Financial Industry Message Scheme
Business Plan طرح کسب و کار

Issuer صادرکننده
Third-Party Issuer (TPI) صادرکننده شخص ثالث
Authorization صدور مجوز
Digital Currency Exchange (DCE) صرافی ارز دیجیتال
Electronic Exchange صرافی الکترونیکی
Crypto Exchange صرافی رمزارز
Decentralized Exchange (DEX) صرافی غیرمتمرکز
صندوق قابل معامله در بورس
Exchange-Traded Fund (ETF)

عرضه توکن اوراق بهادار (STO) Security Token Offering

علی پی Alipay

عنصر امن Secure Element

غیربانکی Non-Bank

عامل بحرانی موفقیت Critical Success Factor (CSF)

عرضه اولیه سکه Initial Coin Offering (ICO)

عرضه اولیه سهام Initial Public Offering (IPO)

عرضه اولیه صرافی Initial Exchange Offering (IEO)

Forging	فورجینگ	Thin File	فایل نازک
Fork	فورک	Over-the-Counter (OTC)	فرا بورس
Full Node	فول نود	Remote Procedure Call (RPC)	فراخوانی رویه از راه دور
Fintech	فین تک	Front-End	فرانت اند
	قابلیت تعامل پذیری دفترکل	Front-Office	فرانت آفیس
Cross-Ledger Interoperability (CLI)		Smart Process	فرایند هوشمند
Digital Market Act (DMA)	قانون بازارهای دیجیتال	Process Mining	فرایندکاوی
Digital Services Act (DSA)	قانون خدمات دیجیتال	Business Angel	فرشته کسب و کار
Dodd-Frank Act	قانون داد-فرانک	Wallet Import Format (WIF)	فرمت دلبیو آی اف
	قانون نظارت بر خدمات پرداخت	Crowdsale	فروش جمعی
Payment Services Supervision Act (ZAG)		Co-workingSpace	فضای کار اشتراکی
Contract for Difference (CFD)	قرارداد مابه التفاوت	Information Technology (IT)	فناوری اطلاعات
	قرارداد هش با محدودیت زمانی	Insurance IT	فناوری اطلاعات بیمه
Hashed Timelock Contract (HTLC)		Wearable	فناوری پوشیدنی
Smart Contract	قرارداد هوشمند		فناوری دفترکل توزیع شده
Digital Champion	قهرمان دیجیتال	Distributed Ledger Technology (DLT)	
		Contech	فناوری ساخت و ساز
			فهرست رسمی روزانه بورس
		Stock Exchange Daily Official List (SEDOL)	

Cryptopunk	کریپتوپانک	Cardano	کاردانو
Cryptojacking	کریپتوجکینگ	Broker	کارگزار
Crypto Finance	کریپتوفایننس	Digital Insurance Broker	کارگزار بیمه دیجیتال
Crypto Custody	کریپتوکاستودی	Mobile Brokerage	کارگزاری موبایلی
CryptoKitty	کریپتوکیتی	Interchange Fee (IF)	کارمزد مبادله
Crypto.com Coin	کریپتودات‌کام کوین		کارمزد مبادله چندجانبه
	کسب‌وکار نرم‌افزار محور	Multilateral Interchange Fee (MIF)	
Software-Defined Business (SDB)			کارمزد مبادله دوجانبه
	کسب‌وکار الکترونیکی	Bilateral Interchange Fee (BIF)	
Electronic Business (e-Business)		Cosmos	کازماس
	کسب‌وکار مشارکتی	Custodian	کاستودین
Collaborative Business		Cockroach	کاک‌روچ
Big Data	کلان داده	Kanban	کانبان
Client-Server	کلاینت-سرور	Quick Response Code (QR Code)	کد کیوآر
Private Key	کلید خصوصی		کد اصالت‌سنجی پیام
Public Key	کلید عمومی	Message Authentication Code (MAC)	
	کمیته اروپایی استانداردهای بانکداری	Secure Code	کد امن
European Committee for Banking Standard (ECBS)		Bank Code (BLZ)	کد بانکی
	کمیته روش‌های شناسایی اوراق بهادار	Bank Identifier Code (BIC)	کد شناسه بانک
Committee on Uniform Securities Identification Procedures (CUSIP)		Business Identifier Code (BIC)	کد شناسه کسب‌وکار

محصول قابل معامله در بورس	Litecoin	لایت کوین
Exchange-Traded Product (ETP)	Lending Club	لندنینگ کلاب
محیط اجرای قابل اطمینان	Crypto Anchor	لنجر کریپتو
Trusted Execution Environment (TEE)	Libra	لیبرا
Development Environment	Digital Marketplace	مارکت پلیس دیجیتال
محیط توسعه	Marketplace Lending	مارکت پلیس وام دهی
محیط مجازی خودکار غار	Machine-to-Machine (M2M)	ماشین به ماشین
Cave Automatic Virtual Environment (CAVE)	Moneta	مانتا
مدارهای مجتمع با کاربردهای خاص	Mondex	ماندکس
Application-Specific Integrated Circuit (ASIC)	Miner	ماینر
Bank Model	Solo Mining	ماینینگ انفرادی
مدل بانکی	Mining	ماینینگ / استخراج
Four-Corner Model		مبادله الکترونیکی داده‌ها
مدل چهارگوشه	Electronic Data Interchange (EDI)	
Three-Corner Model		مبارزه با تأمین مالی تروریسم
مدل سه گوشه	Combating the Financing of Terrorism (CFT)	
Business Model	Metaverse	متاورس
مدل کسب و کار	Incumbent	متصدی
Reference Model		متوسط درآمد هر کاربر
مدل مرجع	Average Revenue Per User (ARPU)	
Chief Digital Officer (CDO)	Virtualization	مجازی سازی
مدیر ارشد دیجیتال	Bank License	مجوز بانکی
مدیریت دارایی دیجیتال	Crypto License	مجوز کریپتو
Digital Asset Management (DAM)	Quantum Computing (QC)	محاسبات کوانتومی
مدیریت دارایی کریپتو		
Crypto Asset Management (CAM)		
Digital Management		
مدیریت دیجیتال		
مدیریت مالی شخصی		
Personal Finance Management (PFM)		
مدیریت هویت		
Identity Management		

Point of Contact (PoC)	نقطه تماس	Nonce	نانس
Point of Purchase (PoP)	نقطه خرید	Return on Investment (ROI)	نرخ بازگشت سرمایه
Single Point of Truth (SPoT)	نقطه واحد حقیقت	Hash Rate	نرخ هش
Single Point of Failure (SPoF)	نقطه واحد شکست		نرم افزار به عنوان سرویس
Nem	نم	Software-as-a-Service (SaaS)	
	نمادگذاری اشیاء در جاوا اسکریپت / جی سان	Combined Ratio	نسبت ترکیبی
JavaScript Object Notation (JSON)		Cost-Income Ratio (CIR)	نسبت هزینه به درآمد
Agent	نماینده / عامل	Loan-to-Value (LTV)	نسبت وام به ارزش
Innovation	نوآوری	Generation	نسل
Open Innovation	نوآوری باز	Generation X	نسل ایکس
Banking Innovation	نوآوری بانکی	Generation Z	نسل زد
Node	نود	Now Generation	نسل کنونی
Neo	نئو	Generation Y	نسل وی
Neo Bank	نئوبانک	Liquidity	نقدینگی
Neo Insurance	نئویمه	Point of Interaction (Pol)	نقطه تعامل

Private Lending	وام‌دهی خصوصی	Financial Intermediary	واسطه مالی
Peer-to-Peer Lending	وام‌دهی همتابه‌همتا	Disintermediation	واسطه‌زدایی
Web3	وب ۳	Intermediation	واسطه‌گری
Media Break	وقفه رسانه‌ای	Augmented Reality (AR)	واقعیت افزوده
Brokerage Mandate	وکالت کارگزاری	Mixed Reality	واقعیت ترکیبی
Wealthtech	ولث‌تک	Virtual Reality (VR)	واقعیت مجازی
Electronic Venture (e-Venture)	ونچرالکترونیکی	Zombie Loan	وام زامبی
VeChain	وی چین	Social Lending	وام‌دهی اجتماعی
WeChat	وی چت	Alternative Lending	وام‌دهی جایگزین
		Crowdlending	وام‌دهی جمعی

Overlay	همپوشان	Cross-Border Hub	هاب برون مرزی
Peer-to-Peer (P2P)	همتابه همتا	Hard Fork	هارد فورک
Digital Twin	همزاد دیجیتالی	Halving	هاوینگ
Onboarding	همسوسازی / آن بوردینگ	Hyperscaling	هایپراسکیلینگ
Huobi Token	هوپی توکن	Hyperledger	هایپرلجر
Collective Intelligence	هوش جمعی	HedgeTrade	هج ترید
Ambient Intelligence	هوش محدوده‌ای	Headend	هداند
Artificial Intelligence (AI)	هوش مصنوعی		هزینه خدمات پذیرنده
	هوش مصنوعی توزیع شده	Merchant Service Charge (MSC)	
Distributed Artificial Intelligence (DAI)		Total Cost of Ownership (TCO)	هزینه کل مالکیت
Hold on for Dear Life (HODL)	هولد کردن / هودل	Transaction Costs	هزینه‌های تراکنش
Holochain	هولوچین		هستی‌شناسی کسب و کار صنعت مالی
Electronic Identity (eID)	هویت الکترونیکی	Financial Industry Business Ontology (FIBO)	
Digital Identity	هویت دیجیتالی	Hashgraph	هش گراف
	هویت غیرمتمرکز یا هویت خودمختار	Hackathon	هکاتون
Self-Sovereign Identity (SSI)		Healthtech	هلتک

R3

آرتری

کنسرسیومی متشکل از تقریباً ۳۰۰ شرکت عضو است که هدف آن توسعه راهکار # بلاکچین‌های سازمانی مبتنی بر # کوردا است. از این کنسرسیوم در صنایع متعدد (مانند بانکداری، بیمه، بهداشت، ترید فایننس) و # دارایی‌های دیجیتال استفاده می‌شود. در بخش مالی، راهکارها برای مثال شامل وام‌دهی، # وام‌دهی جمعی، راهکارهای # رگ‌تک مانند گزارش‌دهی یا ارزهای دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) هستند.

Radio Frequency Identification (RFID)

سامانه شناسایی با امواج رادیویی / RFID

به معنی شناسایی از طریق امواج رادیویی است. به عبارت دیگر سامانه‌های RFID از سیگنال‌های الکترونیکی و الکترومغناطیسی برای خواندن و نوشتن داده‌ها بدون تماس بهره می‌گیرند. فناوری RFID یکی از روش‌های نوین شناسایی خودکار و جمع‌آوری الکترونیکی داده‌هاست که طی آن تجهیزات خواه سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری قادر به خواندن و تشخیص داده‌ها بدون دخالت نیروی انسانی هستند که بارکدها، کدهای دوبعدی، سیستم‌های انگشت‌نگاری و سیستم‌شناسایی با استفاده از قریبه چشم و صدا نیز از جمله این راهکارها هستند.

Real-Time Credit Transfer Payments

(RTP)

پرداخت انتقال اعتبار آنی

پرداخت‌های آنی در عرض چند ثانیه (کمتر از ده ثانیه) به حساب گیرنده واریز می‌شوند (تسویه حساب). چنین قابلیت‌هایی این امکان را برای گیرنده فراهم می‌کند تا در همه نقاط فروش یا # پایانه‌های خودپرداز، مبلغ دریافتی را فوراً و بدون بازگشت برداشت کند. نمونه‌های پرداخت آنی انتقال اعتبار فوری SEPA یا شبکه تسویه حساب پرداخت فوری # تارگت در اروپا یا IMPS # در هند است. در ایالات متحده بانک‌ها از سیستم تصفیه حساب استفاده می‌کنند و انتظار می‌رود که بعد از سیستم‌های ACH # سیستم عمومی FedNow تا سال ۲۰۲۳ دیگر در دسترس نباشند.

Real-Time Gross Settlement System

(RTGS)

سیستم تسویه ناخالص آنی

شبکه‌ای برای پردازش پرداخت بین بانکی است که تسویه‌های ناخالص را در لحظه (یعنی به صورت مستقیم و بدون ذخیره‌سازی واسطه) انجام می‌دهد (# پردازش آنی / real-time processing). سیستم تسویه ناخالص آنی متفاوت از سیستم‌های ACH # است چون که آنها معمولاً پرداخت‌ها را در زمانی مشخص یا پایان روز تسویه می‌کنند. # تارگت (اتحادیه اروپا) و Fedwire (ایالات متحده)

R

Quantum Computing (QC)

محاسبات کوانتومی

برخلاف فناوری به کار رفته در رایانه‌های کلاسیک که مبتنی بر پردازش داده‌های باینری در بیت‌هاست، مکانیک کوانتومی سیگنال‌ها را با روشی به نام کیوبیت انتقال می‌دهد که چند حالت مختلف دارند. با توجه به نوع اجرا، کیوبیت‌ها بسیار مجهز هستند و در دماهای پایین به یک برهم‌زهی نیاز دارند و در این حالت بسیار شکننده نیز هستند. همچنین امواج ماکروویو که برای انتقال سیگنال‌ها به کار می‌روند، بسیار سریع‌اند و در نتیجه از سرعت پردازش فناوری‌های رایانه‌ای کلاسیک به مراتب سریع‌تر عمل می‌کنند. با وجود اینکه مراحل اولیه رایانه‌های کوانتومی به وسیله گوگل، آی‌بی‌ام و مایکروسافت ایجاد شده است، اما هنوز نمی‌توان از این فناوری‌ها به‌طور کاربردی استفاده کرد. در بخش مالی، معاملات اوراق بهادار، مدیریت سبد سهام یا تحلیل ریسک، حوزه‌های قابل رشدی هستند؛ چون در این حوزه‌ها به محاسبه احتمالات بسیار توجه می‌شود. همچنین این قدرت محاسباتی نقاط ضعفی دارد که از جمله آنها ریسک‌های حوزه‌های رمزگذاری، چراکه امنیت مکانیسم‌های #رمزگذاری متقارن مبتنی بر محاسبات پیچیده اعداد اول است. اگر رایانه‌های کوانتومی بتوانند این محاسبات را در زمان کوتاهی انجام دهند و

در نتیجه رمزگشایی کنند، تأثیر قابل توجهی بر امنیت #رمزارزهای امروزی خواهند گذاشت.

Quick Response Code (QR Code)

کد کیوآر

کد QR نوار یا الگویی دوبعدی است که برای جمع‌آوری سریع داده‌ها و همچنین ذخیره‌سازی و انتقال داده‌ها استفاده می‌شود. یکی از کاربردهای کدهای QR، پردازش تراکنش‌های پرداخت (به اصطلاح پرداخت‌های QR) است. کدهای QR توسعه‌یافته شامل کد QR میکرو، کد QR امن (SQRC)، کد iQR و فریم کد QR می‌شوند. کد QR در ابتدا در گروه خودروسازی تویوتا به کار گرفته شده و به تدریج به حوزه‌های دیگر نیز وارد شده است.

Q

Para-Chain

پاراچین

پاراچین مخفف زنجیره‌های موازی شده است و به #ساختارهای داده‌ای گفته می‌شود که معمولاً طبق مدل #بلاکچینی هستند و هدف‌شان بهبود #مقیاس‌پذیری است. پاراچین‌ها از #شاردینگ پیروی می‌کنند و در #رمزارز #پولکادات به کار می‌روند.

Paxos Standard

پکسوس استاندارد

#رمزارز پکسوس استاندارد #استیبل‌کوینی است که نسبت ۱ به ۱ با دلار آمریکا دارد. هر توکن این رمزارز با یک دلار آمریکا پشتیبانی می‌شود و سیستم #بلاکچین #منبع‌باز آن مبتنی بر توکن ERC-20 #است و شامل قابلیت #قرارداد هوشمند #اتریوم می‌شود.

Pay-as-You-Drive (PAYD)

پرداخت به میزان استفاده از خودرو

اصطلاحی در صنعت خودرو و بیمه است که بر مبنای اصل پرداخت به میزان استفاده (#PAYU) است. طبق این مدل، حق بیمه بر اساس استفاده واقعی محاسبه می‌شود. برای مثال به جای تعیین نرخ ثابت در ابتدای زمان تنظیم قرارداد، حق بیمه بر اساس تعداد کیلومترهایی که خودرو حرکت

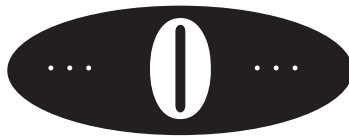
کرده است، تعیین می‌شود. برای اجرای چنین فرایندی به داده‌های خودرو (مانند سبک رانندگی مشتری و موقعیت جغرافیایی) و در نتیجه امکان اتصال به سیستم‌های مختلف در خودرو نیاز است. همچنین این داده‌ها مبنای تحلیل ریسک هستند تا بیمه‌نامه بعدی نه فقط بر اساس داده‌های مصرف (مثل کیلومترهای طی شده)؛ بلکه بر اساس دسته‌بندی ریسک (برای مثال، حق بیمه برای رانندگی کم‌خطر و پرخطر) تنظیم شود.

Pay-as-You-Use (PAYU)

پرداخت به میزان استفاده

این سیستم که نام‌های دیگر آن «پرداخت بر اساس مصرف» یا «پرداخت در ازای استفاده» است، به سیستمی گفته می‌شود که در آن کاربران فقط برای بازه‌های زمانی که از یک کالای خاص استفاده می‌کنند، هزینه می‌پردازند. چنین مدلی هابی که مبتنی بر میزان مصرف هستند، برای مثال، در #رایانش ابری وجود دارند که در آن طبق تقاضای مشتری، به آنها منابع رایانش یا #سیستم‌های کاربردی ارائه می‌شود. یکی از مزایای سیستم پرداخت به میزان استفاده این است که هزینه‌های ثابت تبدیل به هزینه‌های متغیر می‌شوند و مشتریان با استفاده از خدماتی که واقعاً به آنها نیاز دارند (#اقتصاد اشتراکی/sharing economy)، به استفاده پایدار از منابع کمک می‌کنند.

P

Objectives and Key Results (OKR)

اهداف و نتایج کلیدی

این روش برای رهبری و مدیریت کارکنان به کار می‌رود و اغلب شرکت‌های #استارت‌آپی از آن استفاده می‌کنند. این چهارچوب برای تعریف و ردیابی اهداف و نتایج آنها است. هدف OKR این است که نحوه رسیدن به اهداف را از طریق اقدامات بنیادین، مشخص و قابل اندازه‌گیری تعریف کند. نتایج کلیدی را می‌توان در مقیاس ۰ تا ۱۰۰ درصد یا هر واحد عددی دیگری اندازه‌گیری کرد. همچنین اهداف باید با برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که به ما برای دستیابی به نتایج اصلی کمک می‌کنند، همراه باشند.

Off/On-Chain

آف‌چین / آن‌چین

این دو عبارت به ذخیره‌سازی داده‌ها در داخل یا خارج از #دفترکل توزیع‌شده یا سیستم‌های #بلاکچینی اشاره دارند. آن‌چین به شیوه‌ای کلاسیک در تراکنش‌های #بیت‌کوین گفته می‌شود که تراکنش‌ها پس از تکمیل روند اجماع (#مکانیسم اجماع / consensus mechanism) در پایگاه داده توزیع‌شده قرار می‌گیرند. در تراکنش‌های آف‌چین، روند اجماع خارج از #بلاکچین انجام می‌شود (مثلاً به دلیل سرعت و محرمانگی بیشتر). نمونه آن #شبکه لایت‌نینگ در بلاکچین #بیت‌کوین است. همچنین ذخیره داده‌ها می‌تواند آف‌چین باشد و از طریق رابط‌های SQL مانند

#کوردا، متصل شود. از ترکیب تراکنش‌های آن‌چین و آف‌چین، تراکنش‌های هیبریدی یا ترکیبی به وجود می‌آیند.

Off-Us Transaction

تراکنش برون‌شبکه‌ای

در حوزه تراکنش‌های پرداخت، تراکنش‌های برون‌شبکه‌ای رابطه بین ارائه‌دهنده خدمات مالی که تراکنش را پردازش می‌کند (#پذیرنده/acquirer) و ارائه‌دهنده خدمات مالی که کارت صادر می‌کند (#صادرکننده/issuer) را نشان می‌دهند. برخلاف تراکنش‌های درون‌شبکه‌ای، در این تراکنش‌ها شرکت‌های #پذیرنده و #صادرکننده یکی نیستند و در نتیجه برای پردازش بدون #وقفه رسانه‌ای یک #میان‌افزار لازم است.

Offline Wallet

کیف پول آفلاین

#کیف پول‌ها بخش مهمی از #رمزارها هستند و اشکال گوناگونی دارند. #کیف پول‌های آفلاین به نام #کیف پول سرد نیز شناخته می‌شوند و برای ذخیره‌سازی یا نگهداری #کوبین‌ها و #توکن‌های دیجیتال در محیطی امن و همچنین پردازش تراکنش‌ها به کار می‌روند. آنها را می‌توان به صورت داده در کامپیوتر یا تلفن همراه یا حتی یک برگه کاغذ ذخیره کرد. اگرچه این کیف پول‌ها به دلیل ماهیت آفلاین‌شان ایمن هستند، خطر سرقت یا گم‌شدن آنها نیز وجود دارد.

National Securities Identifying Number (NSIN)

شماره شناسایی ملی اوراق بهادار

این شماره استانداردهای شناسایی اوراق بهادار مختص هر کشور را نشان می‌دهد که از ۹ حرف الفبا و استانداردهای ملی مانند CUSIP# در آمریکا، SEDOL# در انگلستان، WKN# در آلمان و شماره اوراق بهادار «Valorenummer» در سوئیس تشکیل می‌شود. این شماره شناسایی به‌نوبه خود، جزئی از #شماره شناسایی بین‌المللی اوراق بهادار هستند. شکل شماره ۵۲ به‌عنوان مثال، ساختار شماره شناسایی ملی اوراق بهادار را با استفاده از سهام دوپچه‌بنک را نشان می‌دهد.

Natural Language Processing (NLP)

پردازش زبان طبیعی

پردازش زبان طبیعی از زیرمجموعه‌های هوش مصنوعی است که به کامپیوترها امکان می‌دهد، طبق قوانین و #الگوریتم‌های مشخص، به زبان انسان (متن یا صدا) تعامل کنند. هدف پردازش زبان طبیعی برقراری ارتباط مستقیم مبتنی بر زبان طبیعی (نوشتاری یا گفتاری) بین انسان‌ها و سیستم‌های کامپیوتری است. به‌عنوان مثال، پردازش زبان طبیعی در بخش مالی برای #تحلیل احساسات در #چت‌بات‌ها یا #دستیاران مجازی به کار می‌رود.

Near Field Communication (NFC)

ارتباطات میدان نزدیک

ارتباطات میدان نزدیک نوعی فناوری بی‌سیم انتقال داده‌هاست دستگاه‌هایی که دارای قابلیت NFC هستند باید در نزدیک‌ترین فاصله از یکدیگر (کمتر از ۱۰ سانتی‌متر) قرار داشته باشند، چون فاصله کوتاه باعث می‌شود که اشخاص ثالث نتوانند جلوی انتقال داده‌ها را بگیرند. در حال حاضر تراشه‌های NFC برای پردازش پرداخت‌های با مبلغ کم در #نقطه فروش به کار می‌روند. به‌عنوان مثال، استفاده از تراشه‌های NFC در کارت‌های اعتباری و تلفن‌های هوشمند باعث رشد قابل توجهی در روش‌های #پرداخت الکترونیکی غیرنقدی و بدون تماس شده است.

Nem

نم

نم #رمزارزی است که در سال ۲۰۱۵ معرفی شد و نام آن برگرفته از جنبش اقتصاد نوین است. رمزارز نم مبتنی بر فناوری #بلاکچین است و از روش #اثبات اهمیت به‌عنوان #مکانیسم اجماع استفاده می‌کند.

Neo

نئو

نئو #رمزارزی مبتنی بر #بلاکچین است که از

N

Machine-to-Machine (M2M)

ماشین به ماشین

طبق مفهوم ماشین به ماشین، ماشین‌هایی که به حسگرها یا دیگر دستگاه‌های پردازشی (مانند #IoT) مجهز هستند می‌توانند به صورت خودکار و به طور مستقیم یا از طریق یک مدیریت متمرکز و سیستم کنترل (مانند یک سیستم برنامه‌ریزی تولید و اجرا) ارتباط برقرار کنند.

فناوری ماشین به ماشین در بخش‌های صنعتی و پرداخت‌های بدون تماس (#پرداخت ماشین به ماشین / M2M payment) یا مدل‌های پرداخت به میزان استفاده واقعی (#PAYU) در بخش خدمات نیز وارد شده است.

Machine-to-Machine Payment

(M2M Payment)

پرداخت ماشین به ماشین

این روش ارتباط بین دو ماشین (#M2M) را بیان می‌کند که از طریق آن تراکنش پرداختی بدون دخالت انسان (برای مثال وارد کردن رمز)، بین دو دستگاه الکترونیکی انجام می‌شود. اکنون این روش کاربرد گسترده‌ای در پرداخت‌های بدون تماس دارد که در #نقطه فروش از فناوری‌های NFC #استفاده می‌کنند (برای مثال کارت اعتباری و تلفن هوشمند).

Machine Learning (ML)

یادگیری ماشین

این بخش از #هوش مصنوعی شامل #الگوریتم‌هایی است که توانایی‌های یادگیری یا رفتار تطبیقی را در ماشین‌ها یا #سیستم‌های کاربردی بالا می‌برند. یادگیری ماشین برای دستیابی به این هدف، بین سبک‌ها یا اشکال مختلف یادگیری تمایز قائل می‌شود. در یادگیری ماشین، ماشین‌ها یک رفتار را طبق داده‌های آموزشی در روشی تحت نظارت یا بدون نظارت «یاد» می‌گیرند. یادگیری تحت نظارت مدل یادگیری ابتدایی و داده‌های آموزشی را پیش فرض قرار می‌دهد، اما یادگیری بدون نظارت یا تقویتی، رفتار را از طریق تجربه یا بازخورد یاد می‌دهد. در میان #الگوریتم‌هایی که برای روش‌های مربوطه ذکر شده است (به شکل ۴۷ مراجعه کنید)، مدل‌های رگرسیون، درخت‌های تصمیم، روش‌های خوشه‌ای یا شبکه‌های عصبی مصنوعی همراه با #یادگیری عمیق، زیرمجموعه یادگیری تحت نظارت هستند. در بخش مالی از یادگیری ماشین برای کشف تقلب، تحلیل بازار و تشخیص زبان یا متن در پردازش اسناد کاغذی استفاده می‌شود.

Magic

جادو

عبارت «با کمی جادو» (with a little magic)

M

Late Stage Financing

مراحل نهایی تأمین مالی

این عبارت به مرحله ششم تأمین مالی # سرمایه‌گذاری خطرپذیر اشاره دارد و شامل تأمین منابع مالی برای خرید مالکیت سایر شرکت‌ها، برنامه‌ریزی جانشینی، تثبیت یا تغییر ساختار، خرید سهم بعضی از شرکا، تأمین مالی برای شرایط اضطراری و همچنین # Bridge فایننس می‌شود.

Launch

راه‌اندازی

راه‌اندازی اولین مرحله شروع یک پروژه است که می‌تواند شروع یک کسب‌وکار یا معرفی یک محصول، # خدمات یا نرم‌افزار باشد. بنیان‌گذاران # استارت‌آپ‌ها هدف‌شان این است که در مرحله راه‌اندازی، # مدل کسب‌وکارشان را تعیین کنند و اعتبار آن را بسنجند. این کار معمولاً به صورت # چرخشی و از پایه (# تغییر روند/pivot) انجام می‌شود؛ چراکه ایده‌ها و برنامه‌ها از طرفی به خاطر تغییرات پویای فناوری و از طرف دیگر به خاطر محیط بازار، در زمان تحقیق باید هماهنگ شوند.

Lean Startup

استارت‌آپ ناب / لین استارت‌آپ

استارت‌آپ ناب به «صنعتی‌سازی» یا حرفه‌ای‌سازی مراحل اولیه یک کسب‌وکار جدید (# استارت‌آپ /

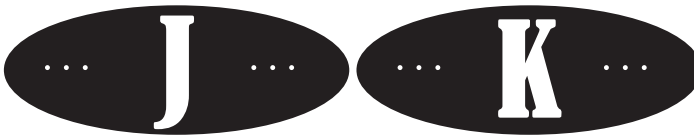
startup) گفته می‌شود. استارت‌آپ ناب برای به حداکثر رساندن بهره‌وری سرمایه، # فرایند رشد استارت‌آپ را به چند مرحله تقسیم می‌کند. این چهارچوب علاوه بر رویکرد مرحله‌ای (به جای «تحول» یک‌باره)، از یک رویکرد تجربی (برای مثال استفاده از کمینه محصول پذیرفتنی) حمایت می‌کند که نقطه مقابل برنامه‌ریزی دقیق و گام‌به‌گام (برای مثال # طرح‌های کسب‌وکار با جزئیات زیاد) به حساب می‌آید و # همکاری نزدیک با مشتریان را به حدس و گمان ترجیح می‌دهد.

Ledger

دفترکل

در زندگی اقتصادی و اجتماعی دفترکل‌های مختلفی، مانند دفترکل‌های عمومی، کتاب‌ها، مجلات، حساب‌ها یا دفاتر ثبت وجود دارند. از دیدگاه # فناوری اطلاعات، دفترکل مجموعه‌ای از داده‌ها (یا تراکنش‌ها) است که طبق # ساختار داده مشخصی دسته‌بندی شده است. هر واحد اقتصادی معمولاً یک یا چند دفترکل دارد که در حالت ایدئال در ساختارهای اقتصادی که تقسیم کار دارند (# خلق ارزش دیجیتال / digital value creation)، به صورت منظم با هم کار می‌کنند. مهم‌ترین رکن دفترکل‌های توزیع‌شده (# DLT) که اکنون ظرفیت بالایی برای کارایی و تغییر (# ساختار شکنی / disruption) در بخش مالی دارند، تطبیق و هماهنگ‌سازی سیستماتیک پایگاه‌های داده توزیع‌شده است.

L

JavaScript Object Notation (JSON)

نمادگذاری اشیاء در جاوا اسکریپت/ جی سان جی سان یک فرمت داده ساختار یافته، متن محور و در نتیجه قابل خواندن توسط انسان و ماشین است که برای ارتباط بین #سیستم های کاربردی به کار می رود. این فرمت به ویژه در ترکیب با رابط هایی که مبتنی بر #API و #REST هستند مورد استقبال گسترده ای قرار گرفته است. نمونه ای از یک پیام با فرمت جی سان در شکل شماره ۶ نشان داده شده است که برای اعلام نرخ ارز در #بانک موبایلی رولوت به کار رفته است.

Kanban

کانبان

واژه کانبان برگرفته از کلمه ای ژاپنی به معنای کارت، تابلو یا رسید است که با اختراع خط تولید تویوتا در سال ۱۹۴۷ به وجود آمده است. کانبان روشی مبتنی بر کنترل غیرمتمرکز است که با استفاده از حلقه هایی خودکنترل بین یک نقطه درخواست و یک نقطه ارائه، اجرا می شود. چرخه های این روش مبنی بر کارت های تقاضامحوری به نام کانبان هستند که درخواست کننده آنها را روی تابلوی کانبان قرار می دهد و سپس باعث ایجاد آیتم های جدید می شود. این روش در فرایندهای لجستیک بسیار به کار می رود و همچنین باعث توسعه نرم افزار چابک و مدیریت پروژه چابک (#چابک / agility) برای هماهنگی وظایف بین تیم ها شده است.

Key Information Documents (KID)

اسناد اطلاعات مهم

این اسناد نمای کلی دسته بندی شده ای را از اطلاعات محصول و خدمات صندوق های سرمایه گذاری نشان می دهند. این اطلاعات ماهیت ابزار مالی، نحوه کار آن و ریسک ها، سودآوری و هزینه های به همراه را بازگو می کنند.

Key Performance Indicator (KPI)

شاخص کلیدی عملکرد

این شاخص، معیار عملکرد یا داده ای کلیدی است که جوانب مختلف شرکت مانند موفقیت ها یا شکست های مؤثر آن را نشان می دهد. شاخص های کلیدی عملکرد میزان دستیابی به هدف را با توجه به اهداف عملیاتی یا عوامل #ضروری موفقیت در داخل (مانند درآمد و سود) یا خارج از یک سازمان (مانند رشد و سهم بازار) می سنجند و رابطه تنگاتنگی با کنترل و نظارت دارند. این شاخص ها، در ارزیابی و مدیریت فرایندها که مبنایی برای انجام اقدام مناسب هنگام دور شدن از اهداف تعیین شده هستند، به تصمیم گیرندگان و سرمایه گذاران کمک می کنند. بخش های مختلف یک شرکت به شاخص های کلیدی عملکرد متفاوتی نیاز دارند، برای مثال شاخص هایی مانند سهم بازار یا تصویر برند، مربوط به بخش بازاریابی هستند؛ در حالی که متغیرهایی مانند سودآوری و بازاریابی هزینه احتمالاً بیشتر به حسابداری مربوط می شوند. برای

JK

Identity Management

مدیریت هویت

مدیریت هویت رویکردی برای مدیریت هویت‌ها و مجوزهای یک شرکت است. این رویکرد معمولاً مبتنی بر #سیستم کاربردی یا مازول جداگانه‌ای است که به دیگر #سیستم‌های کاربردی شرکت متصل است. هدف داده‌های کلیدی که معمولاً بر روی یک سرور مدیریت هویت مرکزی (IDM) مدیریت می‌شوند، این است که داده‌ها تا حد زیادی یکپارچه و کامل باشند تا بخش‌های #فرانت آفیس، #میدل آفیس و #بک آفیس بتوانند برای #احراز هویت و #مجوز به داده‌ها دسترسی داشته باشند. مدیریت هویت معمولاً پیش‌نیازی برای استراتژی‌های کانال (#مولتی چنل / multichannel و #اومنی چنل / omni-channel) و #SSO است.

Identity Verification

تأیید هویت

این مرحله مربوط به #فرایند احراز هویت است که در آن کاربر ابزارهایی برای احراز هویتش ارائه می‌دهد و خدمات‌دهنده‌ای (#KYC) آن را بررسی می‌کند.

Immediate Payment Service (IMPS)

خدمات پرداخت فوری

نام یک شبکه پرداخت الکترونیکی در هند است که

از فرایند پرداخت آنی پشتیبانی می‌کند (#RTP).

InCar

درون خودرویی

به اپلیکیشن‌هایی گفته می‌شود که در آنها وسیله نقلیه کانال اصلی توزیع و ارتباط است. مسافران می‌توانند از طریق دستگاه‌های مرتبط (مثل نمایشگرها، #AR و #فناوری‌های پوشیدنی / wearables) از خدمات الکترونیکی (مالی) داخل خودرو استفاده کنند.

Incremental

افزایشی

این عبارت پیشرفت‌های کوچک در مسیر رسیدن به یک هدف را توصیف می‌کند. بعد از هر مرحله، عملکرد بررسی شده و مجدد ارزیابی می‌شود. وقتی آن عمل به صورت مکرر انجام می‌شود، این مراحل تا زمانی که به راه‌حل یا نتیجه مطلوب رضایت‌بخشی برسند، مدام تکرار می‌شوند. در بسیاری از #استارت‌آپ‌ها از رویه‌های افزایشی استفاده می‌شود.

Incubator

انکوباتور / مرکز رشد

کلمه انکوباتور که از حوزه علوم پزشکی نشئت گرفته است، به محل پرورش موجودات نارس مثل

I

Hash Tree

درخت هش

درخت هش یا #درخت مرکل یک ساختار داده در #رمزنگاری است که به افتخار دانشمند رالف مرکل نام گذاری شده است. درخت هش ساختاری از #مقادیر هش بلاک های داده است که شبیه انشعاب یک درخت، متشکل از چندین لبه و نود است؛ بنابراین این درخت ها شکل گسترده فهرست های هش هستند و هدف اصلی از استفاده آنها اطمینان از کامل و یکپارچه بودن داده هاست.

Hash Value

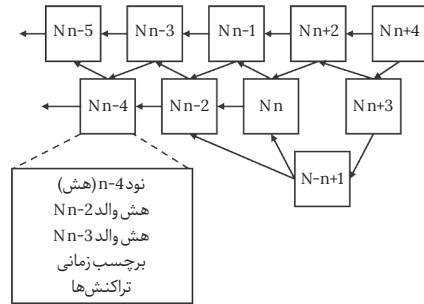
مقدار هش

این روش که در حوزه امنیت فناوری اطلاعات به عنوان تابع مقدار پراکنده شناخته می شود، مبتنی بر تبدیل یک ورودی عددی با طول مختلف به یک خروجی عددی فشرده با طول ثابت است. مقادیر هش به دست آمده معمولاً بسیار کوچک تر از مقادیر اصلی هستند و طول یکسانی دارند. این ویژگی باعث می شود که پردازش آنها آسان تر و سریع تر از مقادیر اصلی باشد. ویژگی مهم مقادیر هش این است که آنها توابعی یک طرفه بر اساس روش های رمزنگاری (#رمزنگاری / cryptography) هستند و به همین دلیل حل و در نتیجه اصلاح آنها تقریباً غیرممکن است؛ بنابراین از آنها به عنوان اثر انگشت دیجیتال برای امضای پیام ها یا برای اطمینان از یکپارچگی داده ها استفاده می شود؛ چون هر تغییر در داده های ورودی منجر به مقدار هش متفاوتی می شود. برای مثال، شناسایی شرکت کنندگان و ذخیره سازی تراکنش ها در سیستم های #بلاکچین از طریق توابع هش انجام می شود.

Hashed Timelock Contract (HTLC)

قرارداد هش با محدودیت زمانی

قرارداد هش روشی است که امکان انجام

شکل ۴۱ / ساختار هش گراف

#تراکنش های بین زنجیره ای یا سوپ اتمی را فراهم می کند. این قرارداد بر پایه قفل هش (hashlock) است که تا زمانی که ارسال کننده #رمزارها را از حالت قفل درنیارود، رمزارها برای دریافت کننده مسدود هستند. نمونه آن تراکنش های بین #بیت کوین و #لایت کوین است.

Hashgraph

هش گراف

هش گراف نیز همانند #دگ و #هولوچین یک #ساختار داده است که به عنوان جایگزینی برای #بلاکچین به وجود آمده است. هدف این فناوری این است که معایب بلاکچین در زمینه #مکانیسم اجماع پرمصرف انرژی (به ویژه #اثبات کار / PoW) و مقیاس پذیری محدود آن (مثلاً جایگزین کردن #اثبات کار / PoW با #اثبات سهام PoF) را نداشته باشد. در سیستم های #بلاکچینی نمی توان هیچ بلاکی را به صورت موازی ایجاد کرد و تعداد بلاک هایی که در واحد زمان تولید می شوند محدود هستند، اما هش گراف از #پروتکل گاسیپ (پروتکل شایعه) برای پردازش پیوسته و غیرهمزمان اطلاعات از طریق یک مکانیسم انتخابی (به جای یک #مکانیسم اجماع / consensus mechanism مثل #اثبات کار / PoW یا #اثبات سهام / PoS) استفاده می کند. پس از آن یک نود اطلاعات تراکنشش (رویدادها) را به دو #نود همسایه اش که به طور تصادفی انتخاب

Hackathon

هکاتون

این واژه مرکب که از دو کلمه «هک» و «ماراتن» تشکیل شده است، رویدادی را توصیف می‌کند که در یک بازه زمانی مشخص، مثلاً یک تا سه روز، در محیطی حضوری یا مجازی برگزار می‌شود. هدف این رویداد اغلب ایجاد جوی رقابتی و خلاقانه برای توسعه راهکارهای کسب و کاری است که اغلب مبتنی بر فناوری اطلاعات هستند. این رویداد با استفاده از فرایندهای عملیاتی و توسعه نرم‌افزار، خلاقیت و درک نیازهای بازار را با یکدیگر ترکیب می‌کند؛ بنابراین هکاتون‌ها از مجموعه تیم‌هایی که مهارت‌های تکمیلی مختلفی دارند حمایت و از روش‌های موجود مانند #تفکر طراحی، #دوایس و #اسکرام استفاده می‌کنند. در پایان هکاتون، تیم‌ها راه‌حل‌هایشان را در محیطی رقابتی (اصطلاحاً زمین بازی) ارائه می‌دهند و هیئت داوران درباره آنها نظر می‌دهند. اغلب به بهترین راه‌حل‌ها جوایزی اهدا می‌شود. هکاتون‌ها معمولاً مراحل مختلفی دارند (مثل مرحله آماده‌سازی، اجرا و مرحله تکمیلی) و به صورت‌های مختلفی برگزار می‌شوند (برای مثال #دیجیتون/Digithon).

Halving

هاوینگ

هاوینگ روشی در #سیستم بیت‌کوین است

که هر چهار سال یک بار پاداش #ماینها را تا نصف کاهش می‌دهد. برای مثال در سومین هاوینگ که در ماه می ۲۰۲۰ انجام شد، ماینرها به جای ۱۲.۵ #بیت‌کوین که از بلاک ۶۳۰,۰۰۱ شروع می‌شود، تنها ۶.۲۵ #بیت‌کوین دریافت می‌کنند. هاوینگ‌ها با این فرض انجام می‌شوند که کاهش ارز در گردش می‌تواند تورم #بیت‌کوین را کنترل کند و در نتیجه تأثیرات مثبتی بر افزایش قیمت آن خواهد داشت. ۱۲ ماه بعد از هاوینگ سال ۲۰۱۲، قیمت تا ۸۰۰۰ درصد و ۱۲ ماه بعد از هاوینگ سال ۲۰۱۶ تا ۲۹۰ درصد افزایش یافته است. پیش‌بینی می‌شود که هاوینگ بعدی در سال ۲۰۲۴ اتفاق بیفتد.

Hard Fork

هارد فورک

هارد فورک انشعاب سختی است که در آن #پروتکل یا کد #بلاکچین دچار تغییر شده و این تغییر باعث فسخ #پروتکل یا کد قدیمی می‌شود؛ بنابراین این نوع #فورک با نسخه قدیمی سازگار نیست و #نودهای موجود برای استفاده از بلاک‌های جدید باید نرم‌افزارشان را به‌روزرسانی کنند. ناسازگاری بین نسخه‌ها منجر به ایجاد یک انشعاب شده و نسخه قدیمی همزمان با نسخه جدید استفاده می‌شود (مثل #بیت‌کوین / Bitcoin و #بیت‌کوین اس‌وی / Bitcoin SV).

H

GAFA

گافا

گافا (GAFA) مخفف چهار شرکت بزرگ در حوزه اقتصاد دیجیتال (#بیگ تک / Big tech) و به عبارتی، بزرگ‌ترین و برجسته‌ترین شرکت‌ها در صنعت فناوری اطلاعات ایالات متحده است. این چهار شرکت شامل گوگل (Google)، آمازون (Amazon)، فیس بوک (Facebook) و اپل (Apple) می‌شوند. این چهار شرکت در حال حاضر سرویس‌هایی در حوزه خدمات مالی ارائه می‌دهند (گوگل پی، آمازون پی، فیس بوک پی و #دپیم و اپل پی) و این خدمات به سایر خدمات این چهار شرکت، به‌ویژه در بخش #تجارت الکترونیکی، مرتبط و متصل است. در حالی که اصطلاح GAFA محدود به شرکت‌های آمریکایی است، اصطلاح #BATX نیز مشابه همین شرکت‌ها در کشور چین است.

Gamification

گیمیفیکیشن

گیمیفیکیشن، مفهومی است که به استفاده از عناصر بازی و سرگرمی در فضاهایی که به‌صورت پیش‌فرض برای بازی طراحی نشده‌اند، اشاره دارد. عناصر طراحی بازی شامل جدول امتیازاتی است که نشان‌دهنده رتبه‌بندی شرکت‌کنندگان، کسب امتیازات غیر پولی، پاداش‌ها، نشان‌ها

یا سطوح معینی است که به‌نوبه خود با دستاوردهای خاصی یا قرار دادن اهداف محتوایی (برای مثال توسعه استراتژی، آموزش) در موقعیت‌های بازی مرتبط هستند. گیمیفیکیشن در بسیاری از راهکارهای #فین‌تکی وجود دارد. به‌عنوان مثال می‌توان به حوزه #مدیریت مالی شخصی و ایجاد آگاهی از رفتار خرج کردن یا پس‌انداز کردن از این طریق یا در حوزه مدیریت ارتباط با مشتری #اجتماعی، زمانی که مشتریان امتیاز یا مشوق‌های دیگری را برای مشاوره دادن به سایر مشتریان دریافت می‌کنند، اشاره کرد.

Gatekeeper

دروازه‌بان

دروازه‌بان، اصطلاحی است که در قانون بازارهای دیجیتال (#DMA) کمیسیون اروپا برای #پلتفرم‌های دیجیتالی استفاده می‌شود که با #خدمات خود (مانند موتور جست‌وجو، سیستم‌عامل، شبکه‌های اجتماعی/پیام‌رسانی، واسطه‌گری) در حداقل سه کشور اتحادیه اروپا تعداد کاربران بسیار بالایی دارند (بیش از ۴۵ میلیون کاربر نهایی فعال در ماه و بیش از ده هزار کاربر کسب‌وکاری فعال در سال در اتحادیه اروپا). قانون بازارهای دیجیتال این شرکت‌ها را بر اساس میزان درآمد سالانه‌شان در منطقه اروپا که باید طی سه سال گذشته حداقل ۶/۵ میلیارد یورو

G

Fiat Currency / Fiat Money

ارز فیات / پول فیات

پول فیات معمولاً مبتنی بر پول فیزیکی بدون پشتوانه منابع کمیاب (مانند دارایی‌های مرجع چون طلا) یا بدون ارزش ذاتی است. پول سنتی توسط دولت‌ها حمایت می‌شود، اما این امر در مورد اکثر #رمزارها صدق نمی‌کند. استفاده از رمزارها منجر به عدم مداخله نهادهای دولتی می‌شود و گره زدن ارزش یک ارز به یک مرجع، منجر به ثبات بیشتر می‌شود و زیربنای #استیبل کوین‌هایی مانند #تتر را فراهم می‌کند.

Fiat Gateway

درگاه فیات

درگاه فیات نشان‌دهنده رابطی است که دنیای #رمزارها را به #ارزهای فیات متصل و امکان مبادلات کریپتویی را فراهم می‌کند. این درگاه به کاربران امکان #خرید #رمزارز (مانند #بیت‌کوین / bitcoin) با استفاده از #ارزهای فیات (مانند دلار آمریکا) و بالعکس را می‌دهد.

Financial Inclusion

شمول مالی

هدف از شمول یا ادغام مالی، در دسترس قرار دادن محصولات و خدمات مالی با شرایط مطلوب برای افراد و شرکت‌ها، صرف‌نظر از دارایی یا اندازه آنها است. از آنجایی که بخش بزرگی از جمعیت جهان همچنان به ارائه‌دهندگان خدمات مالی غیررسمی وابسته هستند، هدف شمول مالی ارائه راهکارهایی است تا به واسطه آن افراد محروم بتوانند در بخش مالی رسمی نیز مشارکت داشته باشند. دسترسی به حساب بانکی، اغلب اولین گام به سوی شمول مالی گسترده‌تر و افزایش مشارکت اجتماعی و اقتصادی است. در میان رویکردهای شمول مالی، راهکارهای #تأمین مالی خرد وجود دارد که در آن افراد به افراد دیگر، کمک مالی ارائه می‌کنند (#P2P).

Financial Industry Business Ontology

(FIBO)

هستی‌شناسی کسب‌وکار صنعت مالی

FIBO، اقدامی است به منظور تعیین اصطلاحات، تعاریف و مترادف‌های صنعت مالی که در این مسیر از اصول وب معنایی مانند RDF/OWL و استانداردهای مدل‌سازی گروه مدیریت اشیاء (OMG) مانند UML کمک گرفته شده است. این اقدام که در سال ۲۰۱۴ آغاز شده، به شفافیت در سیستم مالی جهانی کمک می‌کند و ابزاری مقرون به صرفه برای یکپارچه‌سازی سیستم‌های فنی و پیام‌رسانی متفاوت است.

Financial Information eXchange (FIX)

تبادل اطلاعات مالی

FIX یک پروتکل ارتباطات الکترونیکی برای انجام معاملات بین‌المللی اوراق بهادار به صورت آنی است. این پروتکل توسط جامعه FIX که متشکل از ۳۰۰ شرکت از جمله همه بانک‌های سرمایه‌گذاری بزرگ است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. FIX یک استاندارد پیام‌رسان رسمی است که در همه بخش‌های معاملات، از معاملات قبل از شروع بازار (pre-trading) گرفته تا معاملات پس از بازار (post-trading) و همین‌طور در گزارش‌های نظارتی ایالات متحده استفاده می‌شود.

Financial Instrument Global Identifier

(FIGI)

شناسه جهانی ابزار مالی

در سال ۱۹۸۹، گروه مدیریت باز (OMG) یک استاندارد شناسایی ۱۲ رقمی برای شناسایی ابزارهای مالی ایجاد کرد (شکل ۳۶ را ببینید).

Financial Intermediary

واسطه مالی

واسطه مالی در واقع واحدهایی اقتصادی هستند

Face to Face (F2F)

چهره‌به‌چهره

مشابه مفهوم همتا به همتا (#P2P)، تعاملات چهره‌به‌چهره مستقیماً میان افراد انجام می‌شود با این تفاوت که نیاز به مجاورت فیزیکی دارد. علاوه بر شیوه‌های مختلف تعامل (مانند شبکه‌های اجتماعی، ایمیل، تلفن)، F2F در بخش مالی به #پرداخت‌های دیجیتالی اشاره دارد. به‌عنوان مثال، جایی که وام‌گیرنده و وام‌دهنده افراد حقیقی هستند و تراکنش‌های پرداخت، بدون پول نقد و از طریق راهکارهای #پرداخت موبایلی در #نقاط فروش انجام می‌شود. برای این منظور وام‌گیرنده و وام‌دهنده به یک راه‌حل #پرداخت موبایلی سازگار مانند پی‌پل، اپل پی، گوگل ولت و غیره نیاز دارند.

Face Recognition

تشخیص چهره

تشخیص چهره یک روش شناسایی با استفاده از ویژگی‌های بیومتریک (#بیومتریکس / biometrics) است که برای تشخیص چهره‌ها و انتساب آنها به یک فرد خاص مورد استفاده قرار می‌گیرد. از این فناوری به‌طور گسترده برای #احراز هویت ویدیویی افراد و همچنین برای تجزیه و تحلیل جمعیت، به‌عنوان مثال در مراکز خرید، استفاده می‌شود. در تطبیق تصاویر چهره با داده‌های شخصی افراد، قانون محافظت از داده‌های اتحادیه اروپا

(#GDPR) باید کاملاً رعایت شود.

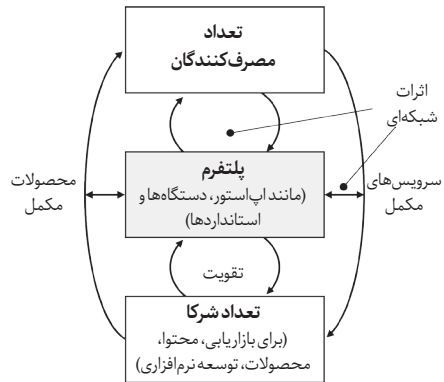
Federal Financial Supervisory Authority (BaFin)

مرجع نظارت مالی فدرال (بافین)

مرجع نظارت مالی فدرال، مسئول نظارت بر بانک‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات مالی، بیمه‌گران و معاملات اوراق بهادار در آلمان است. این مرجع به‌عنوان یک نهاد مرتبط با حقوق عمومی، تحت نظارت حقوقی و فنی وزارت دارایی آلمان است. بافین مجوزهایی را برای ارائه خدمات مالی صادر می‌کند که شامل #مجوز بانکی (بخش ۳۲ قانون بانکداری آلمان) و مجوز خدمات پرداخت (بخش ۸ قانون نظارت بر خدمات پرداخت آلمان، #ZAG) می‌شود. بودجه بافین از طریق کارمزدهایی است که از مؤسسات و شرکت‌های تحت نظارت خود دریافت می‌کند. مدل‌های مختلف کسب و کار #فین‌تک ممکن است به مجوز بافین برای انجام تراکنش‌های پرداخت، تأمین مالی یا مدیریت پرتفوی نیاز داشته باشند. اگرچه بافین ارزیابی‌ها و بیانیه‌های متعددی را در مورد پیشرفت‌های بخش #فین‌تک (مانند #بلاکچین / blockchain، #مشاوره‌های ریاتیک / robo advisory، #پول الکترونیکی / electronic money) صادر کرده است، تصمیم‌گیری در مورد هر کدام به ارزیابی مورد به مورد نیاز دارد.

F

#تجارت الکترونیکی مانند علی بابا، آمازون و JD، شبکه‌های اجتماعی نظیر فیس‌بوک، اینستاگرام و توییتر، پلتفرم‌های پرداختی چون پی‌پل، مسترکارت و ویزا و همچنین شبکه‌های مختلف بانکی (#بانکداری باز / open banking) و رمزارزها (مانند #EEA) را ایجاد کرده است. باید گفت که #پلتفرم‌های دیجیتال (مانند #اپ‌استورها / app stores، #بانکداری پلتفرمی / platform banking) برای ایجاد ارتباط میان خدمات مختلف در اکوسیستم و همین‌طور مدیریت آن مهم هستند. در شکل ۳۲ می‌بینید که اثرات شبکه‌ای تقویت‌کننده، کلید رشد اکوسیستم هستند. این شکل به خوبی نشان می‌دهد که این رشد از تعامل میان شرکا، اپراتور پلتفرم و کاربران (یا مصرف‌کنندگان) نشئت گرفته است.

شکل ۳۲ / بازیگران و تأثیرات‌شان در یک اکوسیستم

افزوده / augmented reality، #واقعیت ترکیبی / virtual / mixed reality، #واقعیت مجازی / reality استفاده می‌شود.

Edge Computing

رایانش لبه‌ای

برخلاف مفهوم متمرکز #رایانش ابری، رایانش لبه‌ای دارای معماری غیرمتمرکز است که پردازش و ذخیره‌سازی داده‌ها را در «لبه‌های» یک شبکه پیش‌بینی می‌کند. در رایانش لبه منابع ذخیره‌سازی و محاسباتی از دیتاسنتر گرفته می‌شود و به نقطه‌ای که داده‌ها تولید می‌شوند، انتقال داده می‌شود. به این ترتیب، ترافیک داده کاهش و زمان پاسخگویی بهبود می‌یابد. رایانش لبه‌ای با گسترش دستگاه‌های محاسباتی غیرمتمرکز (مانند دستگاه‌های اینترنت اشیا، تلفن‌های هوشمند) و مفاهیمی مانند شبکه‌های غیرمتمرکز ارتباط خاصی پیدا کرده است. از رایانش لبه‌ای در بخش ارائه خدمات مالی به همراه خدمات مبتنی بر مکان (#شخصی‌سازی / Personalization، #خدمات هوشمند / Smart service، #LBS) یا در مفاهیمی چون تعامل همه‌جانبه با مشتری (مانند #واقعیت

Electronic Banking (e-Banking)

بانکداری الکترونیکی

#بانکداری آنلاین

Electronic Banking Internet

Communication Standard (EBICS)

استاندارد ارتباطات اینترنتی بانکداری الکترونیکی، استاندارد ارتباطات اینترنتی بانکداری الکترونیکی، استاندارد است که توسط انجمن آلمانی «Deutsche Kreditwirtschaft» در سال ۲۰۰۶ برای انجام تراکنش‌های پرداخت مبتنی بر اینترنت میان بانک‌ها ایجاد شد. از این استاندارد در چهارچوب #SEPA (به عنوان مثال برای رسیدگی به پرداخت‌ها میان بانک‌ها و کسب و کارهای بزرگ‌تر) استفاده می‌شود که امکان ارسال پیام‌ها به شبکه #سوئیفت را فراهم می‌کند. تمرکز این استاندارد بر انتقال ایمن پیام با استفاده از روش‌های #HTTPS و #RSA است. درست مشابه پروتکل #FinTS، استاندارد EBICS

E-Money Directive (EMD)

دستورالعمل پول الکترونیکی

به منظور قانون گذاری حوزه # پول الکترونیکی، کمیسیون اروپا، دومین دستورالعمل پول الکترونیکی 2009/110/EC را در سال ۲۰۰۹ تصویب کرد که دو سال بعد در سال ۲۰۱۱ در قانون نظارت بر خدمات # پرداخت گنجانده شد. این دستورالعمل علاوه بر تعیین ویژگی های تراکنش های پول الکترونیکی، نوع مؤسسات پول الکترونیکی را نیز مشخص می کند. مؤسسات پول الکترونیکی مؤسساتی هستند که برای دریافت مجوز (در مقایسه با # مجوزهای بانکی) به سرمایه کمتری نیاز دارند و همین موضوع ورود ارائه دهندگان جدید به بازار را تسهیل کرده است.

Early Stage Financing

تأمین مالی مرحله اولیه

تأمین مالی # استارتاپ ها به منظور تأمین سرمایه در مرحله اولیه توسعه یک شرکت را تأمین مالی مرحله اولیه می گویند. در صورت توسعه موفقیت آمیز # استارتاپ، سایر اشکالی تأمین مالی (# فرشته کسب و کار / Business angel، # سرمایه گذاری خطر پذیر / VC) نیز انجام می شود.

Ecosystem

اکوسیستم

با توجه به علوم طبیعی، می توان گفت که اصطلاح

اکوسیستم در سال های اخیر به طور فزاینده ای برای نشان دادن ائتلاف و # همکاری میان بازیگران اقتصادی متعدد در شبکه های # کسب و کاری آزاد یا به هم پیوسته استفاده شده است. این بازیگران علاوه بر خدمات و سرویس های مکمل، # خدمات رقابتی خودشان را نیز ارائه می دهند و ممکن است حتی مشتریان هم بخشی از همین بازیگران باشند. اکوسیستم ها مشابه سیستم های بیولوژیکی هستند که در آن موجودات به طور انعطاف پذیری به عنوان یک جامعه همزیستی می کنند. در محیط های اقتصادی، افراد و سازمان ها در اکوسیستمی شرکت می کنند که به موجب آن هم افزایی و پتانسیل رشد می تواند به صورت عمودی در امتداد زنجیره های ارزش خاص صنعت (به عنوان مثال در یک اکوسیستم بانکی) یا به صورت افقی در سراسر مرزهای صنعت (مانند یک اکوسیستم # سیستم عامل / operating system) ایجاد شود. اکوسیستم سرمایه گذاری در سیلیکون ولی یکی از نمونه هایی است که می توان به آن اشاره کرد. در این اکوسیستم تأمین کنندگان سرمایه، مؤسسه های تحقیقاتی و # شتاب دهنده ها محیط جذابی را برای # استارتاپ ها ایجاد می کنند.

فرایند # دیجیتالی سازی، اکوسیستم هایی دیجیتالی از قبیل # سیستم عامل های اندروید، آی او اس (اپل) و ویندوز (مایکروسافت)، پلتفرم های

E

برای #پرداخت الکترونیکی، به ویژه #بیت کوین در دارکنت امری رایج است.

Dash

دش

دش، #رمزارزی مشابه #بیت کوین است با این تفاوت که بلاک یا تراکنش هایش برای عموم قابل مشاهده نیست. تمرکز دش روی پشتیبانی از پرداخت‌های مصرف‌کننده است و با استقبال بسیاری از جانب مرچنت‌ها، صرافی‌ها و #دستگاه‌های خودپرداز در سراسر دنیا مواجه شده است. این رمزارز برای پشتیبانی از پرداخت مستقیم مصرف‌کننده (#P2P)، یک #اپلیکیشن اختصاصی را معرفی کرده است. در سال ۲۰۲۰ نیز دش #مکانیسم اجماع را از #اثبات کار به #اثبات سهام تغییر داد که به عنوان یک اثبات خدمت، برای پاداش دادن به شرکت‌کنندگان فعال شبکه، شناخته می‌شود.

Data Aggregation

تجمیع داده

تجمیع داده به فرایند خلاصه‌سازی یا تجمیع داده‌ها گفته می‌شود که شامل جمع‌آوری و دسته‌بندی مقادیر زیادی داده (#کلان داده) به عنوان پیش‌نیازی برای اهداف تحلیلی متنوع (#تجزیه و تحلیل کسب و کار) می‌شود. هدف از انجام تجمیع داده، به دست آوردن داده‌های کلی است. به عنوان مثال داده‌های مرتبط با مشتریان یا بازار که برای #شخصی‌سازی، بهبود پیشنهادها یا به طور کلی تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

علاوه بر فرایند تجزیه و تحلیل، از تجمیع داده‌ها در موارد دیگری مانند مدیریت مالی شخصی (#PFM) یا مدیریت ریسک نیز می‌توان بهره برد. از بعد فناوری باید گفت که استخراج داده

از #سیستم‌های کاربردی «پایه‌ای»، از طریق رابط‌ها (#API) انجام می‌شود و برای همین منظور بسیاری از شرکت‌های #فین‌تک راهکارهای مختلفی ارائه می‌کنند تا به این ترتیب تجمیع داده‌ها از نظر ساختاری (ساختار داده‌ها) و همچنین از منظر معنایی (معنای داده)، تضمین شود.

Data-Driven Approach

رویکرد داده‌محور

یک رویکرد داده‌محور برای رسیدن به تصمیمات عینی تلاش می‌کند؛ تصمیماتی که مبتنی بر مجموعه‌ای جامع از داده‌ها (به عنوان مثال استفاده از #کلان داده‌ها) هستند. این رویکرد شرکت‌ها را قادر می‌سازد تا تصمیمات مربوط به محصول، دسته‌بندی‌ها و سیاست‌های قیمت‌گذاری و همچنین استراتژی بازار خود را بهبود بخشند. به عنوان مثال، داده‌ها مبنایی را به منظور تولید محصولات یا ارائه #خدمات برای مشتریان شرکت از طریق شخصی‌سازی (#محصول هوشمند، #خدمات هوشمند) یا ایجاد فرضیات آگاهانه‌تر در مورد تحولات بازار یا رفتار مشتری، فراهم می‌کند.

داده‌ها ممکن است به اطلاعات افراد، اشیاء یا شرایط مرتبط باشد و به انواع داده‌های کیفی، کمی، ایستا یا پویا تقسیم شوند. شکل ۲۵ نمونه‌ای از رویه طراحی و پیاده‌سازی یک خدمت داده‌محور را نشان می‌دهد. مرحله طراحی از مرحله اجرا جدا شده و بر اساس سه مرحله رویکرد #تفکر طراحی، تقسیم‌بندی می‌شود. در مرحله اول (تعریف)، از تولید و ارزیابی ایده برای تعریف پروژه #نوآوری و تدوین اهداف و عوامل حیاتی موفقیت (به عنوان مثال با استفاده از #بوم مدل کسب و کار مبتنی بر داده) استفاده می‌شود. مرحله دوم (توسعه) شامل

Dai

دای

دای، #رمزارزی مبتنی بر #اتریوم، با ساختار #استیبل کوین و برابر با یک دلار آمریکا است (یک دای برابر با یک دلار). این رمزارز امکان وام‌دهی با پشتوانه یک ارز ثابت را فراهم می‌کند. این ارز توسط سازمان خودگردان توزیع شده و این سازمان MakerDAO مدیریت می‌شود. این سازمان #رمزارز MakerDAO را نیز منتشر کرده است.

Dark Pool

شبکه معاملاتی غیرشفاف یا استخر سیاه

شبکه‌های معاملاتی غیرشفاف، مشابه پلتفرم‌های معاملاتی جایگزین (#ATP)، #پلتفرم‌های تجارت الکترونیکی خصوصی هستند که پیشنهادهای خرید و فروش را خارج از #دفتر سفارشات صرافی‌های رسمی (#صرافی الکترونیکی) با همدیگر مطابقت می‌دهند. از آنجایی که حجم معاملات و قیمت‌های پیشنهادی مشخص نیست به همین خاطر (هنوز) نسبت به #ATPها شفافیت کمتری دارند. با این وجود از زمان تصویب دستورالعمل #MiFID در سال ۲۰۱۸، حتی بازارهای خصوصی غیرشفاف نیز باید با معیارهای خاص شفافیت مطابقت داشته باشند. شبکه‌های معاملاتی غیرشفاف مزایایی؛ به‌ویژه برای سفارش‌های

بزرگ‌تر که بر قیمت بازارهای رسمی تأثیرگذار هستند، به همراه دارند. درست مانند #ATP، بانک‌های بزرگی مانند بارکلیز، کردیت سوئیس، دویچه‌بنک، گلدمن ساکس یا UBS نیز از جمله ارائه‌دهندگان این شبکه‌های معاملاتی هستند.

Dark Processing

پردازش غیرشفاف

#پردازش مستقیم (STP)

Darknet

دارک‌نت یا وب تاریک

«دارک‌نت»، بخشی از اینترنت است که کاربران در آن از طریق اتصالات رمزنگاری شده با یکدیگر ارتباط و صرفاً از طریق شبکه تور با یکدیگر ارتباط دارند. دارک‌نت به خوبی نشان می‌دهد که چرا میل به ناشناس بودن میان کاربران به دلایل مختلف رو به افزایش است. (دلایلی مانند تحت تعقیب سیاسی بودن، توزیع غیرقانونی محتوا، توزیع محتوای غیرقانونی یا انجام اقدامات یا معاملات غیرقانونی، #جرایم سایبری). ناشناس بودن ناشی از ماهیت غیرمتمرکز دارک‌نت است که محتوا را بر اساس اصل همتابه‌متا (#P2P) و به صورت متمرکز مدیریت نمی‌کند و در نتیجه یکی از #مارکت پلیس‌های دیجیتال غیرمتمرکز اولیه است. استفاده از #رمزارزهای غیرمتمرکز

D

می‌کنند. این اتفاق ممکن است که با وارد کردن یک متن رایگان در پنجره مکالمه یک صفحه وب یا با ورودی صوتی (شفاهی) از طریق میکروفون دستگاه رخ دهد. چت‌بات‌ها دو پتانسیل کلیدی دارند: از یک سو، می‌توانند بدون نیاز به آشنایی با یک سیستم کاربردی و ساختارهای آن، تعاملات محدودی ارائه دهند و از سوی دیگر، می‌توانند با استفاده از پردازش زبان خودکار (#NLP) و ورودی‌های کاربر، موجب راه‌اندازی یا خودکارسازی فرایندهای کسب‌وکاری (#ربات / robot، #بات / bot) شوند. یک تمایز اساسی میان چت‌بات‌های کاربردی و چت‌بات‌های عمومی وجود دارد. چت‌بات‌های کاربردی به یک دامنه (مانند بخش بانکی) اشاره دارد و چت‌بات‌های عمومی، دسترسی به تعداد زیادی از دامنه‌ها را از طریق فرایندهای تعاملی برنامه‌ریزی شده، فراهم می‌کنند. سیستم‌های دستیار شناخته‌شده‌ای مانند آمازون (Alexa)، اپل (Siri)، گوگل (Assistant) و مایکروسافت (Cortana) جزو چت‌بات‌های عمومی هستند.

Chief Digital Officer (CDO)

مدیر ارشد دیجیتال

مدیر ارشد دیجیتال، یک نقش مدیریتی به‌منظور بهره‌مندی و ایجاد هماهنگی میان پتانسیل‌های مربوط به #دیجیتالی‌سازی در یک شرکت است. این مدیران اغلب مکمل مدیران فناوری اطلاعات هستند که به آنها مدیران ارشد اطلاعات (CIO) گفته می‌شود. در مقایسه با CIOها، مدیران ارشد دیجیتال بیشتر دیدگاه‌های کسب‌وکاری را دنبال می‌کنند. وظایف آنها ممکن است شامل #توسعه دیجیتال، کسب‌وکارهای سنتی (بانکی) و همچنین توسعه حوزه‌های کسب‌وکاری جدید در بخش #فین‌تک باشد. در شرکت‌های #فین‌تک، نقش CDO معمولاً مستقیماً بر عهده مدیرعامل (مدیر ارشد اجرایی) است. CDOهای قدرتمند، علاوه

بر ارائه مشاوره به هیئت‌مدیره، می‌توانند از طریق یک موقعیت سلسله‌مراتبی، به‌عنوان سرپرستان عملیاتی که بودجه مشخصی دارند و در صورت امکان حتی به‌عنوان عضوی از هیئت‌مدیره، نقش خود را ایفا کنند.

Clearing and Settlement Mechanism

(CSM)

مکانیسم تصفیه و تسویه

انجام یک تراکنش پرداخت از طریق #دستگاه‌های خودپرداز یا POS#، به یک بانک بازرگانی نیاز دارد که تراکنش را با استفاده از برداشت مستقیم از حساب خریدار انجام دهد و مبلغ را به حساب فروشنده واریز کند. در مورد #تراکنش‌های درون‌شبکه‌ای، پرداخت‌ها ممکن است به‌صورت دوطرفه میان فروشنده و بانک بازرگانی یا از طریق یک رابط متمرکز در یک بانک گروهی (مانند بانک DZ در آلمان برای بخش بانکداری تعاونی) پردازش شود. با این حال معمولاً تسویه پرداخت از طریق یک رابط مرکزی، مانند #تراکنش‌های برون‌شبکه‌ای انجام می‌شود.

Client-Server

کلاینت-سرور

کلاینت-سرور، معماری کامپیوتری است که میان دو نقش ارائه‌دهنده منبع (سرور) و مصرف‌کننده منبع (مشتری) تمایز قائل می‌شود. قاعده کلی معماری کلاینت-سرور، جایگزین قاعده معماری مین‌فریم متمرکز، می‌شود و امروز در بسیاری از #سیستم‌های کاربردی شرکتی وجود دارد (به‌عنوان مثال سیستم #کوربن‌بנקینگ / #ERP، #corebanking). این نوع معماری در اشکال غیر هم‌تابه‌های فناوری دفترکل توزیع شده (DLT#) نیز دیده می‌شود؛ به‌عنوان مثال در بلاکچین‌های سازمانی، این فناوری دارای منابع محاسباتی متمرکز (مانند یک رجیستری مرکزی) است.

به واسطه #قراردادهای هوشمند می‌شوند (مانند #توکنیزاسیون / tokenization). بانک‌های مرکزی در سراسر دنیا اقدامات گسترده‌ای در این حوزه انجام داده‌اند که یوان دیجیتال که توسط چین راه‌اندازی شده است، پیشروترین آنهاست. در این حوزه، اقداماتی توسط شرکت‌های خصوصی در حوزه #پول الکترونیکی، مانند سیستم پرداخت #دپیم نیز صورت گرفته که توسط شرکت متا (فیس‌بوک سابق) هدایت شده است.

Chainlink

چین لینک

چین لینک، #پروتکل #رمزارز مبتنی بر #اتریوم است که هدف آن پیوند داده‌های (مانند اسناد، رویدادها، گواهینامه‌ها) خارج از یک سیستم #بلاکچینی (#off-chain) به سیستم‌های #بلاکچینی است (از طریق خدمات #اوراکل / oracle). چین لینک از #توکن خود به نام لینک برای تصفیه پرداخت میان #نودهای شبکه و از #قراردادهای هوشمند برای تجزیه و تحلیل داده‌های دریافتی از #اوراکل‌ها، استفاده می‌کند. #پروتکل چین لینک، مبنایی برای #رمزارزهای دیگری مانند #آوی و #پولکادات شده است.

Challenger Bank

بانک چالشگر

بانک چالشگر به یک بانک کوچک که اغلب به تازگی تأسیس شده اشاره دارد که بانک‌های دولتی (#متصدی / incumbent) را به چالش می‌کشد (گاهی اوقات از اصطلاح #نئوبانک / neo bank، به عنوان مترادف استفاده می‌شود). #نوآوری بانک‌های چالشگر در استفاده از #فناوری اطلاعات نوآورانه و اغلب ساختار شکن (#ساختار شکنی / disruption) است که به عنوان مثال می‌توان به استراتژی‌های آنلاین (#بانک

تلفن هوشمند / smartphone bank) یا استفاده از #هوش مصنوعی (AI) در قالب #چت‌بات‌ها اشاره کرد.

مانند بسیاری از کسب و کارهای #فین‌تک، بانک‌های چالشگر مدعی کاهش پیچیدگی‌های موجود در راهکارهای ارائه شده توسط بانک‌های سنتی هستند و هدفشان دستیابی به کارایی فرایندها از طریق استانداردسازی آنهاست. بانک‌های «فیدور» و «N26» در آلمان و «مونزو» و «اتم» در بریتانیا، نمونه‌هایی از بانک‌های چالشگر هستند.

Chargeback

استرداد وجه

استرداد وجه زمانی روی می‌دهد که دارنده کارت در مورد یک تراکنش کارت اعتباری شکایت دارد. دلایل این تراکنش اشتباه می‌تواند به خاطر یک کلاهبرداری مشکوک یا کسر چندباره از حساب دارنده کارت باشد. شناسایی این ریسک‌ها و مدیریت فرایندهای مرتبط، به یک بخش کسب و کاری در حوزه #فین‌تک و شرکت‌های ارائه‌دهنده کارت تبدیل شده است.

Charity Crowdfunding

تأمین مالی جمعی خیرخواهانه

تأمین مالی جمعی خیرخواهانه، نوعی از #تأمین مالی جمعی برای جمع‌آوری کمک‌های مالی از طرف اهداکنندگان خصوصی و مؤسسات برای اهداف خیرخواهانه است (#crowddonating).

Chatbot

چت‌بات

چت‌بات‌ها، سیستم‌های اطلاعاتی‌ای هستند که از طریق پردازشگرهای زبان طبیعی، از تعاملات میان یک کاربر و یک #سیستم کاربردی پشتیبانی

Call Level

سطح تماس

سطح تماس، به مشاهده نرخ (قیمت) در بازارهای مختلف (سهام، ارز، #رمزارز و غیره) اشاره دارد و هدف آن شناسایی زمان خرید یا فروش محصولات در بازار مربوطه است.

Card Scheme

اسکیم کارت

#اسکیم

Cardano

کاردانو

کاردانو #رمزارزی است که با هدف برطرف کردن بسیاری از معایب سایر #رمزارزهای موجود (مانند تعامل پذیری، امنیت، مقیاس پذیری) به وجود آمد. این رمزارز که ممکن است آن را به فناوری بلاکچین ۳/۰ نسبت دهند (#blockchain x.0) یک رویکرد باز (#متن باز / open source) را دنبال می کند که هدف آن تضمین شفافیت برای مشارکت کنندگان و رگولاتورها است. #کوبین این رمزارز، ADA نام دارد.

Cave Automatic Virtual Environment

(CAVE)

محیط مجازی خودکار غار

CAVE، یک فضای مجازی سه بعدی است که در آن کاربران می توانند حرکت کنند و ممکن

است به صورت جداگانه، فعالیت های خودشان را با استفاده از ورودی های الکترونیکی (مانند جوی استیک یا دستکش داده) و تجسم های سه بعدی از طریق عینک های واقعیت مجازی یا نمایشگرهای هدآپ (HUD) کنترل کنند. سیستم های CAVE، مدت ها در حوزه های ساخت و اجرا (به عنوان مثال در صنایع خودروسازی و ساختمان سازی) مورد استفاده قرار گرفته اند و پتانسیل زیادی برای ارتباطات مجازی (مانند کنفرانس ها، ارائه محصول) دارند که می تواند برای کسب و کارهای خدماتی مانند #فین تک ها بسیار مفید و کارآمد باشد.

Central Banks Digital Currency (CBDC)

ارز دیجیتال بانک های مرکزی

با ظهور و گسترش #رمزارزها، نوع دیگری از #ارزهای مجازی که توسط بانک های مرکزی منتشر شد نیز بسیار مورد توجه قرار گرفتند. اگرچه CBDC ها را می توان با فناوری های متمرکزتر نیز پیاده سازی کرد، اما این مفهوم با استفاده گسترده از فناوری #بلاکچین یا فناوری های دفترکل توزیع شده (DLT) توسعه و گسترش یافت. به عنوان #ارزهای فیات، این #کوبین های حکومتی منجر به بهبود کارایی پرداخت برون مرزی، جلوگیری از پول شویی (#AML) و پیاده سازی راهکارهای خودکار در حوزه دستگاه ها و #محصولات هوشمند (#IoT)

c

امور مالی

فرایندهای مشتری / اوراق بهادار

B

برنامه‌ریزی و کنترل مدیریت
شریک، خدمات، معماری و مدیریت تحول
مدیریت کانال و کنترل فروش
مدیریت و کنترل ریسک
مدیریت مشکلات و استنهاها

اطلاعات مشتریان
آماده‌سازی، برنامه‌ریزی و برقراری ارتباط
مشاوره سرمایه‌گذاری
آماده‌سازی، تعدیل و پذیرش و رد پیشنهاد
انعقاد قرارداد
نظارت بر اجرا و شناسایی موارد مورد نیاز

مشاوره مالی

اوراق مشارکت	اوراق قرضه	سرمایه (داخلی و خارجی)	مشقات، محصولات ساختاریافته	فلات گران بها	بازار پول	ارز خارجی	تأمین مالی و نیزبگ خصوصی	تسهیلات ساخت و ساز	تسهیلات مسکن	وام‌های لیمباد	امور مالی شرکتی	تسهیلات عملیاتی و سرمایه‌گذاری	اعتبارات تعهدی
--------------	------------	------------------------	----------------------------	---------------	-----------	-----------	--------------------------	--------------------	--------------	----------------	-----------------	--------------------------------	----------------

انتقال عنوان

نظارت اوراق بهادار
تطبیق موقعیت و حساب
اقدامات اداری
اصلاحات و بررسی‌ها

نظارت بر اعتبار
هزینه کمیسیون و بهره
بازپرداخت
اصلاحات و بررسی‌ها

افتتاح، مدیریت، تینگ، تحقیق (مانند دارایی‌های غیرفعال)

مدیریت شرکا (مانند متولیان، ارائه‌دهندگان داده‌های مالی، بانک‌های کارگزار و طرف‌های قرارداد)

توسعه محصول اوراق بهادار

توسعه محصول اعتباری

حفظ کارمزد اوراق بهادار

حفظ کارمزد اعتبار

حفظ و نگهداشت اوراق بهادار

مدیریت وثیقه

نظارت بر افشای کل

ریسک‌های اعتباری و وام‌های غیرجاری

مدیریت نقدینگی (مانند برنامه‌ریزی نقدینگی، تراکنش‌های بازخرید، تأمین مالی مجدد و تسهیلات اوراق بهادار)

بانک، رگولاتوری و دستورالعمل‌ها / تطبیق

خروجی مشتری (مانند صورت حساب اوراق بهادار، صورت‌های حساب، صورت‌های عملکرد)

مدیریت پرتفوی

مدیریت پرتفوی اعتباری

تحقیق و تجزیه و تحلیل (اوراق بهادار، صنایع، اقتصاد و بازارهای مالی)

برنامه‌ریزی مالی و مشاوره مالیاتی برای اشخاص حقیقی

ارزیابی کسب و کار، برنامه‌ریزی جانشین‌پروری و برنامه‌ریزی مالی برای اشخاص حقیقی

سرپرستی، حسابداری حقوق و دستمزد، مدیریت زمان کار و توسعه کارکنان

صورت درآمد، حسابداری، معامله‌گران انحصاری (حساب‌های توسترو، بازارساز) و مالیات / کارمزد

نمای بیرونی (بروشورها، نمونه‌ها، کمپین‌ها)

الگوها و آرشو کردن

اعداد و ارقام کلیدی، ارزیابی‌ها و گزارش‌دهی داخلی

گزارش‌دهی خارجی (بانک‌های ملی، بورس‌ها، نظارت، مالیات بر درآمد بهره اتحادیه اروپا)

لوازم اداری، سخت‌افزار و نرم‌افزار

بهره‌برداری و توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و سیستم‌های کاربردی

مجوزها و نظارت بر زیرساخت

فرایندهای بانک	فعالیت‌ها	پرداخت‌ها
فرایندهای مدیریت	برنامهریزی، کنترل و کنترل	
فرایندهای توزیع	اطلاعات تماس توصیه پیشنهاد انعقاد قرارداد مراقبت	مشاوره تراکنش پرداخت
فرایندهای تراکنش	مقداردهی ثبت حسابرسی آزادسازی پردازش	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">دستور پرداخت (پول نقد یا چک/پرو)</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">دستور جاری و فهرست اصلی</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">تبادل داده‌های فیزیکی</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">برداشت مستقیم</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">کارت‌ها (اعتباری و نقدی)</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">ارائه و پرداخت الکترونیکی قبوض</div> <div style="border: 1px dashed gray; padding: 2px;">چک</div> </div>
فرایندهای تراکنشی خاص	سرپرستی / نظارت تراکنش‌های مدیریتی رسیدگی به استثنائات	نظارت ترافیک پرداخت تطبیق موقعیت و حساب اصلاحات و بررسی‌ها
فرایندهای تراکنش متقابل	مدیریت حساب توسعه محصول تعمیر و نگهداری محصول مدیریت ریسک نظارت داخلی گزارش‌های مشتری فرایندهای متقابل عملکردی	توسعه محصولات پرداخت حفظ کارمزد تراکنش‌های پرداخت
فرایند پشتیبانی	منابع انسانی (HR) حسابداری بازاریابی مدیریت اسناد اطلاعات مدیریت گزارش حقوقی تدارکات فناوری اطلاعات (IT) امنیت منطقی / فیزیکی	

انجام فعالیت‌شان به #مجوز بانکی از طرف BaFin نیاز داشته باشند.

اگرچه BaFin بیانیه‌های متعددی در مورد مدل‌های کسب‌وکار #فین‌تک و کاربرد فناوری‌های نوظهور (مانند #بلاکچین، #مشاوره رباتیک و #خدمات ماینینگ) منتشر کرده است، ارزیابی نهایی اغلب نیاز به بررسی مورد به مورد دارد.

Baking

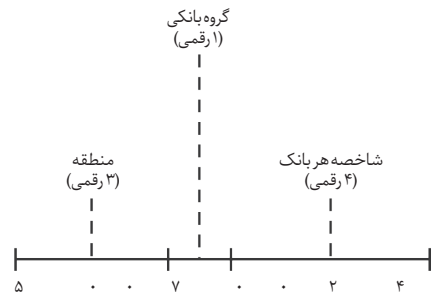
بیکیینگ

بیکیینگ یک اصطلاح جایگزین است که در سیستم‌های مبتنی بر #اثبات سهام برای اعتبارسنجی و افزودن بلاک‌های داده در یک #بلاکچین استفاده می‌شود. به‌عنوان مثال هر شرکت‌کننده در سیستم #تروس که بیش از ۱۰ هزار XTZ در اختیار داشته باشد، ممکن است یک بیکر باشد. بیکر هرچه #کوبین‌های بیشتری پردازش کند و به عبارتی بیکیینگ انجام دهد، پاداش بیشتری دریافت می‌کند.

Bancassurance

بانک-بیمه

این مفهوم مبتنی بر دیدگاه جامعی از صنعت مالی است و هدف آن هم‌افزایی میان دو حوزه بانک و بیمه است. برای مثال مشتریان می‌توانند همزمان که درباره دریافت وام مسکن خود تصمیم‌گیری می‌کنند، درباره بیمه خانه، بیمه اموال یا ادغام بیمه عمر خود در سپد سرمایه‌گذاری‌شان نیز فکر کنند. راهکارهای بانک-بیمه در دهه ۱۹۹۰ ظهور کردند که در نهایت منجر به مشارکت، سرمایه‌گذاری مشترک و ادغام میان بانک‌ها و شرکت‌های بیمه شد. در سال ۱۹۹۷، بانک کردیت سوئیس، مالکیت شرکت بیمه Winterthur را در اختیار گرفت؛ اما در سال ۲۰۰۶ و به دلیل استراتژی بانک-بیمه بی‌ثمری که داشت، آن شرکت را به گروه بیمه فرانسوی Axa فروخت.

شکل ۹ / ساختار BLZ

در آن دوران، مشتریان تمایل چندانی به واگذاری تمامی خدمات مالی خود به یک مؤسسه نداشتند و از طرف دیگر سیستم‌ها و فرایندهای #بک‌اند در فرایندهای بانک-بیمه، کاملاً جدا از هم بود. به همین دلیل این مفهوم اولیه بانکداری با شکست مواجه شد. با تغییر و تحولات دیجیتالی کنونی و #نسل مشتریانی که وابستگی بیشتری به فناوری پیدا کرده‌اند و همین‌طور #سیستم‌های کاربردی مازولار (بانکداری مبتنی بر API) و به عبارتی تحول #فین‌تکی، شاهد موج دوم رویکردهای بانک-بیمه هستیم. برای مثال بانک سوئیس UBS و شرکت بیمه Swiss Re در حوزه بیمه عمر صاحبان املاک، بانک Raiffeisen در رومانی و شرکت بیمه Mobiliar در حوزه خدمات مالکیت املاک با یکدیگر همکاری می‌کنند. همچنین شاهد ایجاد چنین مشارکت‌هایی میان شرکت‌های #فین‌تکی نیز هستیم. برای مثال Smile یک #استارت‌آپ فعال در حوزه بیمه است که با استارت‌آپ Neon که به‌عنوان یک #بانک موبایلی فعالیت می‌کند، وارد همکاری شده‌اند؛ اما از طرف دیگر #نئوبانک آلمانی N26 و شرکت ارائه‌دهنده #مشاوره رباتیک Clark، در اواسط سال ۲۰۲۰ و بعد از سه سال همکاری، به مشارکت خود پایان دادند. تفاوت میزان تماس مشتریان مهم‌ترین انگیزه برای شکل‌گیری مفهوم بانک-بیمه بوده است. در حالی که مشتریان اغلب از

B3i

بی تری آی

B3i، نام طرحی است که در سال ۲۰۱۶ توسط ۲۱ شرکت فعال صنعت بیمه (از جمله Aegon، Allianz، Swiss Re و Zurich) به منظور توسعه استفاده از فناوری‌های #بلاکچین در این صنعت راه‌اندازی شده است. از زمان راه‌اندازی این طرح تا سال ۲۰۲۱، تعداد اعضای آن به ۴۰ شرکت در حوزه‌های مختلفی چون نرم‌افزار و مشاوره رسیده است که در این بین می‌توان به شرکت‌های MSG و TCS اشاره کرد.

Back-End

بک‌اند

بک‌اند در واقع منطق اجرای عملکردهای فنی را توصیف می‌کند و مکمل #فرانت‌اند محسوب می‌شود. فرانت‌اند بر تعامل کاربران تمرکز دارد. قابلیت‌های تراکنش محور سیستم‌های #کریپتوکیینگ و همین‌طور عملکردهای دفترکل توزیع شده بسیاری از #رمزارها (#DLT) نمونه‌ای از مثال‌های رایج در این حوزه هستند. بک‌اندها معمولاً به وسیله ای پی آی‌ها (#API) مورد استفاده قرار می‌گیرند.

Back-Office

بک آفیس

بک آفیس، فرایندهای کسب‌وکاری ارائه‌دهندگان

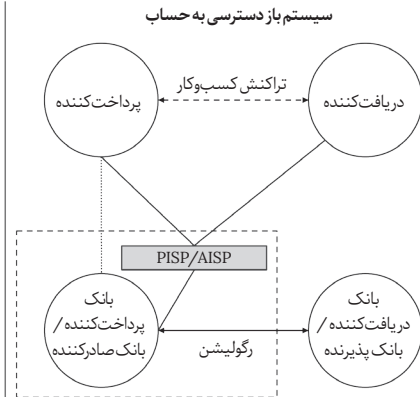
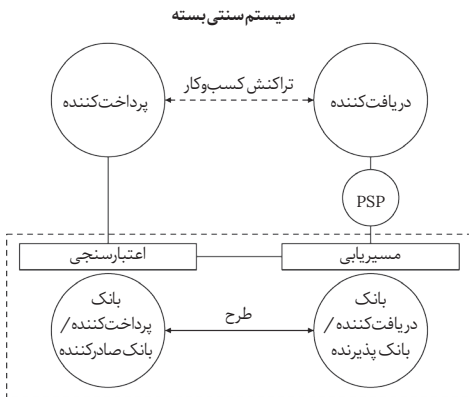
خدمات مالی را که در «پشت» #فرانت آفیس و #میدل آفیس قرار دارند، معرفی می‌کند. فرایندهای بک آفیس، مانند افتتاح حساب یا پردازش تراکنش‌ها به‌طور مکرر در یک جریان کاری تعریف شده و قابل اعتماد انجام می‌شود، به همین خاطر هدف اصلی در این فرایندها دستیابی به کارایی بیشتر از طریق مقیاس و استانداردسازی است. سیستم‌های #کریپتوکیینگ از دهه ۱۹۶۰ به منظور خودکار کردن عملیات بک آفیس پدید آمدند. همچنین از دهه ۲۰۰۰ نیز شاهد تلاش‌های بسیاری در راستای برون‌سپاری فرایندهای بک آفیس به ارائه‌دهندگان #شخص ثالث بوده‌ایم؛ زیرا به نظر می‌رسد که واسطه‌ها توانایی بیشتری نسبت به خود بانک‌ها و بیمه‌ها در دستیابی به مقیاس‌های بالاتر دارند.

BaFin

بافین

بافین بر بانک‌ها، ارائه‌دهندگان خدمات مالی، بیمه‌گران و خرید و فروش اوراق بهادار در کشور آلمان نظارت دارد. این سازمان مستقل و تحت قوانین عمومی و همچنین تابع وزارت دارایی فدرال است. این مرجع مجوزهای لازم برای انجام فعالیت‌های مالی، به خصوص در حوزه پرداخت و اعطای وام را ارائه و از شرکت‌های تحت نظارت خود، کارمزد و مالیات دریافت می‌کند. کسب‌وکارهای گوناگون #فین‌تکی، بسته به ساختارشان ممکن است برای

B

شکل ۱ / رویکرد دسترسی به حساب در PSD2

مستقیم به طرف‌های انجام تراکنش را دارند. (شکل ۱ را ببینید). این ارائه‌دهندگان با نفوذ به سیستم بسته قبلی بانک‌ها، مسیر را برای ارائه خدمات #مولتی بانک هموار کرده‌اند.

حساب‌های پرداخت (XSTA) دسترسی دارند و همچنین در فرایند اجرای #پرداخت الکترونیکی که در دومین دستورالعمل خدمات پرداخت اروپا (PSD2) تعریف شده نیز، نقش مؤثری دارند.

Account Information Service (AIS)

خدمات اطلاعات حساب

همان‌طور که در دومین دستورالعمل خدمات پرداخت اروپا (PSD2) تعریف شده است، خدمت اطلاعات حساب، افراد را از وضعیت کلی مالی‌شان آگاه می‌کند. #PSP، اطلاعات مربوط به یک یا چند حساب کاربر #خدمات پرداخت را با یکدیگر ادغام می‌کنند. ارائه‌دهندگان خدمات اطلاعات حساب (AIS) عمده‌تاً شرکت‌های #فین تکی هستند. ترکیب حساب‌های بانکی مختلف در پلتفرم #بانکداری آنلاین یا در راهکارهای مدیریت مالی شخصی (مانند #PFM و #مولتی بانک / multi-bank)، تنها در صورت رضایت دارنده حساب، امکان دارد.

Account Information Service Provider (AISP)

ارائه‌دهنده خدمات اطلاعات حساب

ارائه‌دهندگان خدمات اطلاعات حساب (AIS) به

Acquiring Bank / Acquirer

بانک پذیرنده / پذیرنده

در مدل #چهارگوشه، بانک‌های پذیرنده امکان پذیرش پرداخت‌های کارتی در پایانه‌های فروش (POS) را برای مرجنت‌ها فراهم می‌کنند. در واقع، هنگام انجام تراکنش با کارت‌های اعتباری، پذیرندگان در نقش ارائه‌دهندگان خدمات مالی ظاهر می‌شوند و به نمایندگی از شرکت‌های ارائه‌دهنده کارت‌های اعتباری، امکان پذیرش پرداخت را برای شرکت‌های خرده‌فروشی فراهم می‌کنند. بر اساس قراردادهای همکاری که میان پذیرندگان و ارائه‌دهندگان کارت (EMV) وجود دارد، پذیرندگان، از جانب مرجنت، با ارسال داده‌های فنی و تجاری تراکنش به بانک‌ها یا مؤسسات مالی مربوطه و همین‌طور ارائه‌دهندگان کارت، از صحت و وسع فرایند پذیرش و پردازش تراکنش، مطمئن می‌شوند. بعد از ایجاد ارتباط میان پذیرنده و بانک (#صادرکننده / issuer) و گرفتن اجازه پرداخت، تراکنش انجام می‌شود.

Aave

آوه

رمزارز آوه، بخشی از امور مالی غیرمتمرکز (#DeFi) شناخته می‌شود. این #رمزارز برای یکپارچه ساختن و انجام تراکنش‌ها در مارکت پلیس وام‌دهی غیرمتمرکز، مورد استفاده قرار می‌گیرد. آوه، علاوه بر مدیریت دارایی (#دارایی دیجیتال / digital asset) و تبادل وثیقه رمزارز، امکان دریافت وام (#وام‌دهی جمعی / crowdlending) و ایجاد استخرهای وام‌دهی با دیگر #رمزارزها (مانند #اتر / ETH و #دای / DAI) را نیز فراهم می‌کند. #توکن #نقدینگی آوه مبتنی بر توکن ERC-20 #اتریوم است و همچنین پایه و اساس شکل‌گیری صرافی‌های غیرمتمرکز (#DEX) مانند «#یونی‌سواپ / Uniswap» بوده است.

Accelerator

شتاب‌دهنده

شتاب‌دهنده به معنای انجام یک سری اقدامات چندمرحله‌ای است که طی چندین ماه، در راستای پشتیبانی یا «شتاب بخشیدن» به #استارت‌آپ‌ها، در مراحل اولیه توسعه کسب‌وکارشان صورت می‌پذیرد. درست مانند آنچه در سندباکس‌های #رگولاتوری رخ می‌دهد، از جانب سازمان‌های شتاب‌دهنده یا #مراکز رشد نیز، مزایایی شامل حال #استارت‌آپ‌های منتخب می‌شود. از جمله این مزایا

می‌توان به ارائه فضاهای کاری (#فضای کار اشتراکی / co-working)، تجهیزات فنی یا دسترسی به شبکه‌ها و سمینارهای مربی‌گری اشاره کرد. در ازای آن، شتاب‌دهنده‌ها در سودهای آینده #استارت‌آپ سهم می‌شوند و حق تقدم در خرید یا سهم حداقلی از استارت‌آپ مورد حمایتشان به دست می‌آورند.

Access-to-Account (XSTA, XS2A)

دسترسی به حساب

ارائه خدمات پرداخت، به مدل کسب‌وکار بسیاری از شرکت‌های فین‌تک تبدیل شده است و واسطه‌ها (TTP#)، به این خدمات پرداختی دسترسی دارند. برای مثال، آنها می‌توانند تراکنش‌های مالی را پردازش و داده‌های تراکنشی مشتریان را تجزیه و تحلیل کنند. در این راستا و بر اساس دستورالعمل PSD2#، بانک‌ها موظف هستند امکان دسترسی به حساب مشتریان را برای واسطه‌ها فراهم کنند.

از بعد فناوریانه نیز، مرجع بانکداری اروپا (#EBA) مسئول توسعه استانداردها (یا به اصطلاح استانداردهای فنی رگولاتوری) در حوزه امنیت، احراز هویت و ارتباطات است. در مدل #چهارگوشه (که در ادامه آمده است) این استاندارد باعث به وجود آمدن و شکل گرفتن ارائه‌دهندگان خدمات اطلاعات حساب (#AISP) و ارائه‌دهندگان خدمات شروع پرداخت (#PISP) شده است که دسترسی

A

بخش
انگلیسی
کتاب
فارسی

Table Of Contents

A.....	9
B.....	27
C.....	51
D.....	75
E.....	97
F.....	111
G.....	121
H.....	127
I.....	133
J&K.....	145
L.....	149
M.....	153
N.....	165
O.....	171
P.....	181
Q.....	197
R.....	199
S.....	207
T.....	225
U.....	233
V.....	239
W&X.....	243
Z.....	247

Title: Fintech Dictionary

Publisher: Rahe Pardakht

Author(s): Rainer Alt, Stefan Huch

Translator(s): Azade Heydari, Zahra Dorostkar

Chief Editor: Mina Vali

Literary Editor: Samira Amiri

Final Revision: Reza Ghorbani

Page layout designer: Alireza Keyvan-Hamid Ebrahimi

Print Supervisor: Ghader Shahbazi

Designer: Mohammad Ghorbani

Date of publication: 2024

Number of Issues: 1000 copies

ISBN: 978-622-7702-97-2

Phone Number: (+9821)44443966

Fax: (+9821)89784902

Email: publisher@way2pay.press

Website: way2pay.press

Lithography: Honare Ashkan

Printing and binding: Vajeh

All copyrights for this work are reserved by Way2Pay Press. Any reproduction, publication, or rewriting of this work, or any part of it, in any form or manner (print, audio, video, digital, etc.), without the written permission of the publisher, is strictly prohibited.

Address: No. 8, Hadith 2nd Alley, Hadith St., Opposite of Samarkand Passage, West Laleh St., South Janatabad, Tehran, Iran.

Terminology for the Digitalized Financial World

Fintech Dictionary

Rainer Alt | Stefan Huch

A. Heydari | Z. Dorostkar

In the
name
of
God

Sample version

To download the full version, visit [way2pay publishing house](http://way2paypublishinghouse.com).

Terminology for the Digitalized Financial World

Fintech Dictionary

Rainer Alt | Stefan Huch

A. Heydari | Z. Dorostkar

9 786227 702972